БУХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

№ 251 (6686)
ДЕКАБРИИН 1
ВТОРНИК
1953 он

КПСС-эй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

Сэн 20 мүнгэн.

Манай хүн зониие эд бараа болон эдеэ хоолой зүйлөөр хангадаг нютагай промышленностиин ба худалдаа наймаанай организацинуудай түлөөлэгшэдтэ—промышленностиин ба худалдаа наймаанай хүдэлмэрилэгшэдэй республиканска зүблөөндэ хабаадагшадта—амар мэндэ!

Хэрэг ажалаа мэдэжэ, хүдөө ажахые шадабаритай һайнаар хүтэлбэрилхэ

Коммунистическэ парти ба Советскэ правительство хүдөө ажахые саашадань хүгжөөлгэ хангалгада зорюулагдаһан хойшолуулагдашагүй шухала хэдэ хэдэн хэмжээнүүдые бэелүүлжэ байна. Хүдөө ажахые хүгжөөлгэдэ полинуудай болон фермэнүүдэй ажалшадай материальна урма хэшээлэй дээшэлүүлэгдэхэтэй хамта инженернүүд, агрономическа, зоотехническэ, мүн партийна кадрнууд эльгээгдэжэ, деревнидэ туйлай ехэ туһаламжа үзүүлэгдэнэ, хүдөө ажахын материально-техническэ база бэхижүүлэгдэнэ.

Хүндэ индустриие амжалтатайгаар хүгжөөлгын үндэһэ һуури дээрэ Советскэ гүрэн хүдөө ажахын үйлэдбэриие, илангаяа малажал, хартаабхын ба овощной ажахы мэтын һалбаринуудыень механизацилга үзэгдөөгүй үргэн хэмжээтэйгээр хэнэ.

Мүнөө үедэ орооһото болон техническэ культурануудай ургасые, малажалай ашаг шэмые эрид дээшэлүүлгэ хангахын тулада бүхы арга боломжонууд байгуулагданхай.

Гэбэшье, хүдөө ажахы саашадаа мүнөө өөрөө хүгжэхэ юм гэжэ һанаа һаа алдуу болохо байна. КПСС-эй ЦК-гэй сентябрьска Пленум зүндөө бүтэлгэдэ найдаха, һанаа амар байха ябадалай тон багаханааршье хүдэлмэридэ гараа һаа, тэрээндэ эсэргүү тэмсэхэ хэрэгтэй гэжэ партийна болон советскэ кадрнуудта, хүдөө ажахын бүхы хүдэлмэрилэгшэдтэ уридшалан һануулһан байна. «Хүдөө ажахые дэбжээхын тулада байгуулагдажа байгаа материальна условинууд болон арга боломжонууд,—гэжэ Пленумэй тогтоол дотор хэлэгдэнэ,—өөһэдөө, партийна организацинуудай ажал-ябуулгые һайжаруулгагүйгөөр, зохихо ашаг үрэ үгэхэгүй байна. Эдэ арга боломжонууд болон условинуудые ашаглахын тулада партийна организацинууд үргэн нийтэ колхознигуудые, МТС-үүд болон совхозуудай хүдэлмэрилэгшэдые толгойлжо, хүдөө ажахые хүсэтэйгөөр дэбжээхын түлөө тэмсэлдэ тэдэниие ударидаха ёһотой». КПСС-эй ЦК-гэй сентябрьска Пленумһээ хойшо үнгэрһэн саг соо олон партийна организацинууд хүдөө ажахые хүтэлбэрилгэеэ һайжаруулһан, МТС-үүд, колхозууд болон совхозуудые кадрнуудаар бэхижүүлхэ талаар ехэхэн хүдэлмэри хэһэн, гүрэндэ хүдөө ажахын продуктнуудые тушааха, үрэһэ хүрэнгэ хааха, нийтын малажалда тэжээл бэлэдхэхэ даалгабаринуудые дүүргэһэн байна.

Гэхэтэй хамта, зарим обкомуудай ба союзна республикануудай компартинуудай ЦК-нүүдэй зүгһөө, облисполкомуудай ба союзна республикануудай Министрнүүдэй Соведүүдэй, мүн хүдөө ажахын органуудай зүгһөө хүдөө ажахые хүтэлбэрилгэдэ зүндэнь орхилгын бии байһые гэршэлһэн баримтанууд үсөөн бэшэ. Манай кадрнуудай зарим хубинь һанаа амар ба тэниглэн байдаг, хүдэлмэридөө шүүмжэлэлгүйгөөр хандадаг гэжэ гэршэлһэн баримтануудшье үсөөн бэшэ дайралдана. Энээнэй эсэстэ оронойзарим районуудта хүдөө ажахые хүгжөөлгын шухала асуудалнууд хангалтагүйгөөр шиидхэгдэнэ. Киргизскэ ССР-эй колхозууд болон совхозуудта малажал хүгжөөлгэдэ бии байһан ехэ дутагдалнуудые КПСС-эй ЦК-гэй Пленумэй тэмдэглэһэниинь мэдээжэ. Киргизиин КП-гэй ЦК ба Министрнүүдэй Совет энээнһээ гүнзэгы тобшолол хэжэ, малажал хүтэлбэрилгые үндэһөөрнь һайжаруулха, гээгдэнги областьнууд болон районуудта бодото туһаламжа үзүүлхэ байха гэжэ һанамаар байгаа. Теэд, тиимэ юумэ болоогүй. Киргизиин партийна ба советскэ организацинууд урданайхи хэбээрээ малажалые мууса эрхилнэ. Республикын хүтэлбэрилэгшэд хүдөө ажахые хүтэлбэрилгэеэ һайжаруулха шухала гэжэ үгөөрөө мэдэрһэн аад, республикын хүдөө ажахын түрүү һалбариин — хүдөө ажахын гээгдэлые дабахын тулада мүртэй юумэ хэнэгүй.

Таласска, Иссык-Кульска, Тянь-Шаньска областьнуудай бүдүүн тэжээлээр хахадһаа багахан үлүү хэмжээтэйгээр хангагданхай байһан баримта энээн тухай хэлэжэ үгэнэ бэшэ аал? Республика дотор эбэртэ бодо малай 30 процентдэ байра дуталдана. Эндэ туубариин зарим бэлшээринүүдтэ хэрэглэгдэхэ ёһотой тэжээлэй оройдоо табан процентнь зөөгдэнхэй.

Тохёолдоһон байдалые заһахын тулада республиканска организацинууд теэд юу хэнэб? Тэдэнэр тон олон тогтоолнуудые гаргана, областьнууд болон районуудта элдэб зүйлэй директивэнүүдые эльгээнэ. Гэхэтэй хамта, Киргизиин КП-гэй ЦК, партиин областной ба районно комитедүүд колхозуудта эмхидхэлэй ба политическэ хүдэлмэри һулаар эрхилнэ, колхозууд болон машинно-тракторна станцинуудай үмэнэхи асуудалнууд удаан саг соо шиидхэгдэнэгүй.

Партиин Башкирска обкомой ба Башкирска АССР-эй Министрнүүдэй Соведэй хүдэлмэриин практикада хүдөө ажахые хүтэлбэрилгэдэ ехэ дутагдалнууд бии. Хүдөө ажахын саашадаа дэбжэлтые хангахын тулада түбхын түрүүндэ хүдөө ажахын мүнөө хэтдэжэ байгаа хүдэлмэринүүдые жэшээтэ һайнаар үнгэргэхэ хэрэгтэй байһаниие республикын хүтэлбэрилэгшэд мартаһан байна. Гэхэтэй хамта, Башкирида мүнөө жэлдэ хартаабха бэлэдхэл оройдоо 72 процент, мяха—89 процент дүүргэгдээ. Хүдөө ажахын продуктнуудые худалдан абаха хэрэг бүри муу байдалтай. Орооһо таряа худалдан абаха даалгабари 6 процент, хартаабха—25, һү—44 процент дүүргэгдэнхэй. Олон колхозууд орооһото, техническэ культурануудай болон хартаабхын үрэһэ хүрэнгөөр хангагдаагүй. Партиин обком ба республикын Министрнүүдэй Совет колхозуудтахи нийтын малажал хүгжөөлгын хэрэгтэ һанаа амараар хандана, хүдөө ажахын энэ шухала һалбариие хүгжөөлгын гүрэнэй түсэбүүдэй дүүргэлтые хангана гүй.

КПСС-эй ЦК-гэй сентябрьска Пленумэй тогтоолые бэелүүлгын ябаса тухай асуудал зүбшэн хэлсэһэн партиин Тульска обкомой пленум тухай мүнөөдэр «Правдада» мэдээсэгдэнэ. Пленум дээрэ тэмдэглэгдэһэнэй ёһоор, Тульска обкомой бюро хүдэлмэридөө зүндөө бүтэлгэдэ найдаха ябадал гаргаһан, хүдөө ажахые хүгжөөлгын үндэһэн асуудалнуудые эрхилдэггүй байһан байна. Обкомой секретарь байһан нүхэр Недосекин хэрэг ажалые мэдэнгүйгөөр хүдөө ажахые хүтэлбэрилдэг байгаа, партийна организацинуудай, колхозуудай, МТС-үүдэй ажабайдалые гүнзэгы һайнаар мэдэхэ гэжэ оролдодоггүй байгаа. Халирхай ябадал гаргаһанай, хүтэлбэриин канцелярско-албан хойрог методүүдые хэрэглэһэнэй эсэстэ Тульска областиин хүтэлбэрилэгшэд хүдөө ажахын талаар гүрэнэй тон шухала даалгабаринуудай бэелэлгые хангаагүй.

Районуудые партийна ба советскэ дүй дүршэлтэй хүдэлмэрилэгшэдөөр бэхижүүлхын тулада Тульска областьдо юуншье хэгдээгүй шахуу. 150 гаран колхозууд мүнөө хүрэтэр агрономууд болон зоотехнигүүдгүй байһаар, МТС-үүдтэ 1000 гаран механизаторнууд дутана. Тульска обкомой пленум нүхэр Недосекиниие партиин обкомой нэгэдэхи секретариин уялгануудые дүүргэжэ шадаагүй гээд, партиин обкомой секретариин тушаалһаа гаргажа, эмхидхэлэй зохихо тобшолол хэһэн байна.

Тэниглэн байдал, зүндөө бүтээлгэдэ найдалга, һанаа амар байдал коммунистда тон харша юм. Парти болоол эертөө ба өөрынгөө хүдэлмэридэ шанга эрилтэ табиха үзэлөөр, даалгагдаһан хэрэгэйнгээ түлөө хүн бүхэнэй тон ехэ харюусалгатай байлгын үзэлөөр кадрнуудые хүмүүжүүлдэг байгаа, хүмүүжүүлжэшье байна.

Манай хүтэлбэрилхы кадрнуудай, бүхы советскэ хүнүүдэй сусаршагүй хүсэл зориг ба эршэ хүсэниинь хүдөө ажахые саашадань хүгжөөлгын хойшолуулагдашагүй шухала зорилгонуудые шиидхэлгэдэ онсо ехэ хүсэтэйгөөр харагдаха зэргэтэй. Мүнөө колхозууд, совхозууд болон МТС-үүдэй урда табигдаад байгаа ехэ зорилгонуудые бэелүүлгын түлөө партийна, советскэ организацинуудай, хүдөө ажахын мэргэжэлтэдэй харюусалгые дээшэлүүлхэ шухала.

Эдэ ямар зорилгонууд бэ? Колхозууд болон МТС-үүдые инженернүүдээр, агрономуудаар, зоотехнигүүдээр бэхижүүлхэ тухай түбхын түрүүндэ хэлэгдэнэ. Мэргэжэлтэдые деревнидэ эльгээлгые саашань удааруулжа болохогүй. Партийна организацинууд МТС бүхэндэхи, колхоз бүхэндэхи хэрэг байдалые шэнжэлжэ мэдээд, тэдэниие кадрнуудаар бэхижүүлхэ тушаа хэмжээнүүдые абаха ёһотой.

Гүрэнэйнгөө үмэнэхи уялгануудые дүүргэхэ, үрэһэнэй ба фуражна фондонуудые байгуулха, малай үбэлжэлтые һайнаар эмхидхэхэ хэрэгтэнь колхоз бүхэндэ туһалха тухай саашань хэлэгдэнэ.

Эдэ зорилгонуудые бэелүүлгэдэ машинно-тракторна станцинуудай онсо шухала үүргэ дүүргэхэ байһаниинь ойлгосотой. МТС хадаа тосхондохи ажахын ба политическэ ажабайдалай центр мүн. Иимэһээ партийна организацинууд МТС тушаа үдэр бүриин анхарал оролдолго гаргаха, тэдээнэй үүргые ба колхозуудай байдалай түлөө харюусалгыень дээшэлүүлхэ шухала.

МТС-үүд урдаа табигдаһан шэнэ зорилгонуудые бэелүүлжэ байна гү? Малай үбэлжэлгэ эмхидхэлгэдэ, тэжээл зөөлгэдэ ба бэлэдхэлгэдэ тэдэнэр ямар үүргэтэйб? Малажалай фермэнүүдые МТС-эй ямар мэргэжэлтэд хүтэлбэрилнэб, малшадта тэдэнэр яажа туһалнаб? Түрүү агро-аргануудые, тусхайлбал, хартаабха ба овощной культурануудые квадратно-гнездовой аргаар һуулгалгые, кукуруза тарилгые колхозно үйлэдбэридэ нэбтэрүүлхын тулада МТС-үүд ямар хэмжээнүүдые бэелүүлнэб? Хабарай тарилгада МТС-үүд хэр зэргэ бэлэдхэжэ байнаб? Эдэ бүхы асуудалнууд партийна организацинуудай гол анхарал соо, машинно-тракторна станцинуудай хүдэлмэрилэгшэдэй гол анхарал соо байха ёһотой.

Хүдөө ажахын үмэнэ парти, правительствын табиһан асари ехэ ба харюусалгатай эдэ зорилгонуудые амжалтатайгаар бэелүүлхын тулада үргэн нийтын дунда партийна организацинуудай ябуулдаг эмхидхэлэй ба политическэ хүдэлмэриие шангадхаха, зүндөө бүтэлгэдэ найдаха ба һанаа амар байха ябадалай ямаршье үзэгдэлтэй эрид тэмсэхэ хэрэгтэй. Партийна, советскэ органууд колхоз, совхоз, МТС бүхэнэй ажабайдалые гүнзэгыгөөр мэдэхэ, тохёолдоһон бэрхэшээлнүүдые саг соонь обёорхо ба тэрээниие дабахада туһалха, шэнэ, түрүү, прогрессивнэ юумые дэмжэхэ, дэлгэрүүлхэ ёһотой.

(«Правдын» ноябриин 30-най түрүү бэшэг).

Г. М. Маленковтой Великобританиин посол сэр Уильям Хэйтер уулзаба

Энэ оной ноябриин 28-да СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Г. М. Маленковтой Великобританиин посол сэр Уильям Хэйтер уулзаба.

СССР-эй Гадаадын Хэрэгүүдэй Министр В. М. Молотов уулзалга дээрэ байлсаба.

ТҮРЭЛ ОРОН ДОТОРНАЙ

В. И. Ленинэй нэрэмжэтэ библиотекэдэ

СССР-эй Гүрэнэй В. И. Ленинэй нэрэмжэтэ библиотекын гар бэшэгэй таһаг һонин документнүүдээр нэмээгдэбэ. Ород хэлэнэй түүхэдэ, бэшэг болон ном зохёолгын искусствода үнэтэй һонирхол үзүүлһэн XVI — XVIII зуун жэлнүүдэй гар бэшэгэй 200 шахуу ном тус библиотекэдэ Вологодско областной библиотекэһээ дамжуулан үгтэбэ. Мүн лэ тэрэ үеын гар бэшэгэй 30 шахуу ном Архангельскһаа абтаба. Тэдэнэй дунда XVII зуун жэлэй литературна памятнигай редакцинуудай нэгэн «Азовско хүреэлэлгэ соо һууһан тушаа повестьнууд» гэжэ ном бии.

Ородой агуусхэ эрдэмтэ Д. И. Менделеевэй толилһон сборник нилээд һонирхолтой байна. Энэ сборник адмирал С. О. Макаровай, мүн элитэ ехэ полярна шэнжэлэгшэ Ф. Ф. Врангелиин лекцинүүдһээ болон бусад материалнуудһаа бүридэнэ. Сборнигой хуудаһанууд дээрэ табигдаһан тэмдэгүүд, бэшэгүүд хадаа «Ермак» ледоколоор Сибириин хойто эрье зубшан гарахаяа байһан адмирал Макаровай экспедициин бэлэдхэлгэдэнь Д. И. Менделеевэй һонирхолые харуулна.

Библиотекын гар бэшэгэй таһаг В. Г. Короленкын тунхаглагдаагүй 200 шахуу бэшэг, мүн Н. С. Лесковой олон зохёолнуудай гар бэшэгүүдые оложо абаба.

СССР-эй Гүрэнэй В. И. Ленинэй нэрэмжэтэ библиотекын научна сотруднигууд мүнөө гар бэшэгэй шэнэ документнүүдые болбосоруулна.

МТС-үүдэй хүдэлмэрилэгшэдтэ ехэ мүнгэн зөөри һомологдоно

СССР-эй хүдөө ажахын банк жэл бүридэ колхозууд болон совхозуудта ехэ мүнгэн зөөри һомолно. Хүдөө ажахын артельнүүд малай байра барилгада, малажалай байрануудые механизацилгада, ирригационно-мелиоративна хүдэлмэридэ, электростанцинуудые барилгада, овощь хадаглалгын, сушилка, парник, теплицэ болон ажахын бусад барилгануудта хэрэглэхэеэ удаан болзороор зээли абана.

Гадна, хүдөө ажахын банк МТС-үүдэй хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд болон албахаагшадай хубидаа гэр байра барилгадань 1954 ондо ехэ мүнгэн зөөри һомолхо юм. Мүн лэ энэ хэрэгтэ 450 миллион түхэриг табигдаба. МТС-үүдэй хүдэлмэрилэгшэд 12 мянган түхэригэй зээли 20 жэлэй болзортойгоор абажа шадаха байна. Эдэ зээлинүүдые абаһаар гурбадахи жэлһээнь эхилэн найман жэлэй турша соо адлихан хубинуудаар таһалан-түлэхэ эрхэ тэдэнэртэ үгтэнэ.

Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин табин жэлэй ойдо зорюулагдаһан научна сесси

Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин табин жэлэй ойдо зорюулагдаһан научна сесси КПСС-эй ЦК-гэй дэргэдэхи Нийтын наукануудай академидэ ноябриин 27-до дүүрэбэ. Академиин профессорнууд, багшанар, аспирантнууд ба курсантнууд, институдуудай, мүн Московско университедэй научна хүдэлмэрилэгшэд, столицын партийна эдэбхитэд тэрэнэй хүдэлмэридэнь хабаадалсаба.

Профессор Ф. Д. Крётов «Партиин хоёрдохи съезд ба тэрэнэй түүхэтэ удхашанар» гэһэн элидхэл хэбэ. Академик А. М. Панкратова «Советскэ обществын хүгжэлтэдэ арад олоннитын үүргэ» гэһэн темээр элидхэл хэбэ.

Профессор И. Д. Лаптевай «Колхозно байгуулалта ба СССР-тэ элбэг ехэ продуктнуудые бии болгохын түлөө Коммунистическэ партиин тэмсэл», профессор Ц. А. Степанянай «Коммунистическэ партиин политика—советскэ байгуулалтын ажабайдалай үндэһэ һуури» гэһэн элидхэлнүүд кафедрануудай заседанинууд дээрэ зүбшэн хэлсэгдэбэ.

(ТАСС).

Хахалагдаһан газарай гектар бүриһөө таба мянган түхэригэй олзо доход абтаба

ХАРЬКОВ. (ТАСС). Харьковска районой «Шлях Ленина» гэжэ хүдөө ажахын артель — олон һалбаритай ажахы мүн. Эндэ таряанажал, овощь тарилга, малажал, сад тарилга ехэ хүгжэнхэй. Колхоз орооһото болон овощной культурануудай үндэр ургаса хуряагаа. П. Хилын хүтэлбэрилдэг овощь тарилгын бригада 64 гектар газарай гектар бүриһөө 250 центнер овощь, оройн капуста — гектар бүриһөө 350 центнер хуряажа абаба.

Рассадые торфо-хүрьһэ-наг шэбхээр хэгдэһэн торшоогхонууд соо ургуулһанай ашаар овощной культурануудай иимэ үндэр ургаса туйлагдаһан байна. Овощь тарилгынь нэгэ гектарһаа 17 мянган түхэриг мүнгэнэй олзо доход абтаба.

Ашаг ехэтэй овощь тарилга хадаа нийтын ажахые, илангаяа малажал хүгжөөлгэдэ арга боломжо үгөө. Арбан һарын турша соо үнеэн бүриһөө 2096 литр һүн һаагдаа.

Колхозно үйлэдбэриин бүхы һалбаринуудай хүгжэлгэ 2,5 миллион түхэригэй олзо доход оруулха арга боломжо үгэбэ. Хахалагдаһан газарай гектар бүхэниинь тус тустаа таба мянган түхэригэй олзо доход үгэбэ. Энэнь 1954 онойхидо орходоо хоёр дахин шахуу ехэ байна.

Нийтын ажахын ургахатай хамта, мүн лэ колхознигуудай мүнгэн олзо доход ехэ болоно. Тэдэнэртэ ажалта үдэр бүридэнь 11 түхэриг мүнгөөр, ороохо болон овощь ехээр үгтэбэ.

Худалдаа наймаанай хронико

КИЕВ. Украинын эд хэрэглэгшэдэй коопераци комиссионно ёһоор хүдөө ажахын продуктнуудай худалдаа наймаа улам үргэнөөр ябуулна. Киевтэ 14 павильон болон ларёгууд комиссионно худалдаа наймаа хэнэ. Киевскэ ба Волынска областьнуудай колхозуудай асарһан 300 шахуу тонно хартаабха, овощь ба фруктнууд ажалшадта худалдагдаа.

2,5 мянга шахуу тонно хартаабха ба овощь Днепропетровск, Запорожье, Одесса, Николаев, Херсон, Винницэ ба республикын бусад городуудта худалдагдаба. Гурил, крупа, ургамалай тоһо, һү ба бусад продуктнууд ехээр худалдагдана.

ЕРЕВАН. Ереванска Главэлектросбыдэй № 1 магазин бүхы 1952 онойхидо орходоо пылесосуудые 20 дахин олоор худалдаа. Эд хэрэглэгшэд электрическээр плаха аршадаг ба хубсаһа угаадаг машинануудые худалдан абаһа. Тус магазин худалдаанай 400 зүйлэй электротоварнуудтай. Нютагай предприятинууд, электромашина бүтээлгын ба электроарматурна заводууд ехэ продукци ниишэ асарна.

Мүнөө Арменидэ 200 шахуу магазинууд электротоварнуудые худалдана.

КАРШИ. Кашка-Дарьинска областиин эд хэрэглэгшэдэй коопераци барилгын розничнэ материалнуудые хүдөөгэй ажалшадта ехээр худалдана. Жэлэй эхинһээ хойшо кишлагуудта үнгэрэгшэ жэлэй энэ үеынхидэ орходоо барилгын материалнууд хоёр дахин ехээр худалдагдаба.

10 мянга гаран кубометр модо, мянга хахад тонно цемент, 700 мянга гаран хэһэг шифер, мүн ехэ фанерэ, гэрэй орой хушаха түмэр, хадааһа болон барилгын бусад материалнууд хүдөөгэй ажалшадта худалдагдаа.

(ТАСС).

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

Нүхэр М. К. Мурановые Ленинэй орденоор шагнаха тухай

Нүхэр М. К. Мурановай тү[…] һөөр ная наһа гүйсэһэнтэйнь […] шарамдуулан, Коммунистическэ партиин ба Советскэ гүрэнэй үм[…] тэрэнэй ехэ габьяатай байһые тэмдэглэн нүхэр Муранов Матв[…] Константиновичые Ленинэй ор[…]ноор шагнаха.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ
К. ВОРОШИЛОВ.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь
Н. ПЕГОВ.

Москва, Кремль.
1953 оной ноябриин 28.

Албаниин Арадай Республикын посольстводо уулзалга болобо

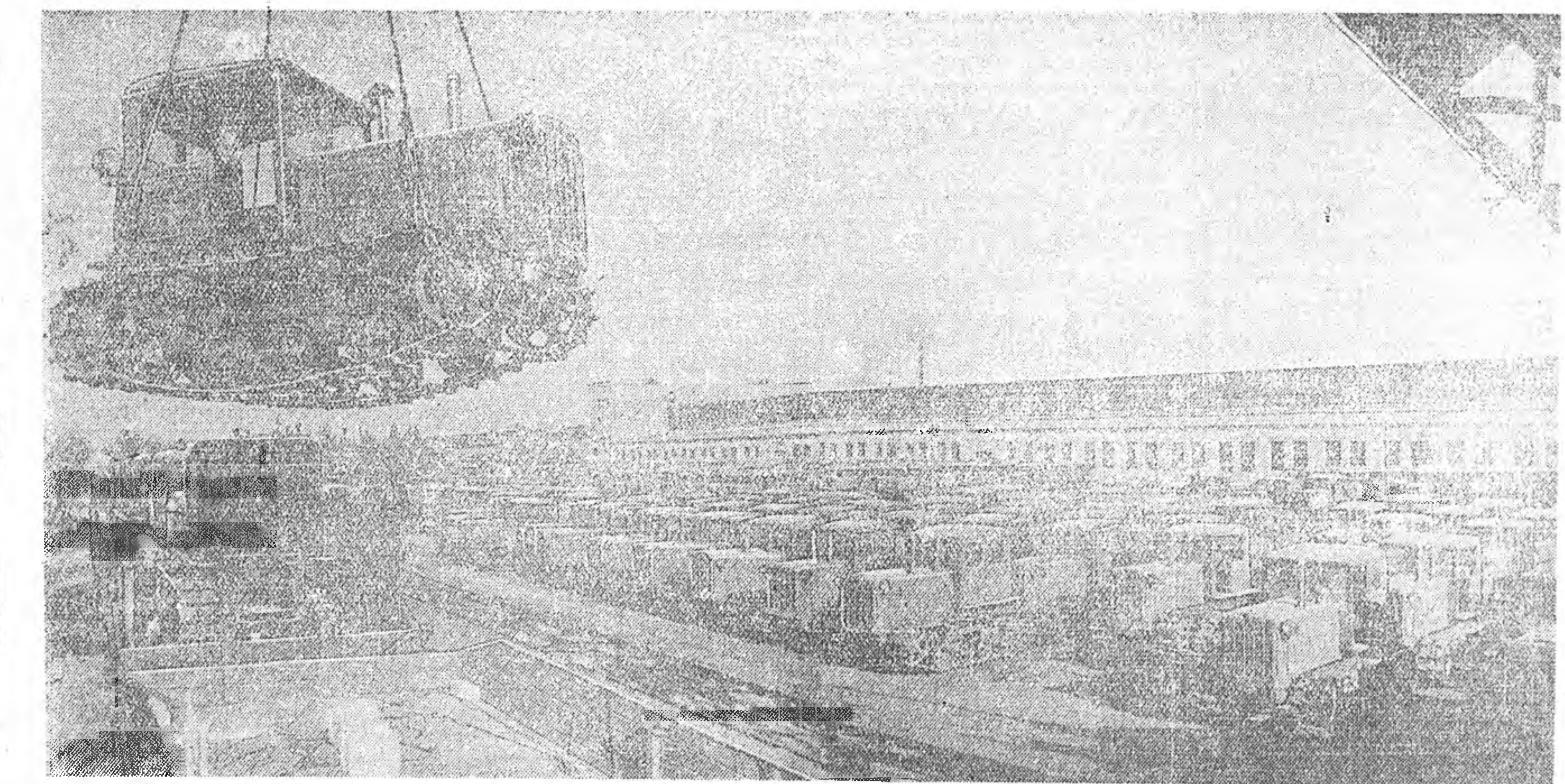
Албаниин Арадай Республикын национальна һайндэртэй — Албаниие фашистска булимтарагшадһаа сүлөөлһөөр 10 жэлэй ойтой дашарамдуулан, Албанска Арадай Республикаһаа СССР-тэ байгаа Онсо ба Бүрин эрхэтэ Посол М. Прифти ноябриин 29-дэ уулзалга хэбэ.

СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын Нэгэдэ[…] Орлогшо ба СССР-эй Гадаадын Хэрэгүүдэй Министр В. […] Молотов, РСФСР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгш[…] М. П. Тарасов, РСФСР-эй М[…]инистрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгш[…] А. М. Пузанов, СССР-эй Министрнүүд П. К. Пономаренко, А. […] Косыгин, А. Г. Зверев, С. М. Т[…]хомиров, Б. П. Бещев, А. […] Третьяков, К. П. Горшенин, Г. […] Орлов, ВЦСПС-эй Түрүүлэгш[…] Н. М. Шверник, СССР-эй Генеральна Прокурор Р. А. Руденко, Советскэ Союзай Маршал С. М. Буденный, СССР-эй Министрнүүдэй Орлогшонор А. А. Громыко, С. А. Борисов, С. В. Кафтанов, Н. Н. Беспалов, СССР-һээ Албанида байгаа Посол К. Д. Левычкин, Моссоведэй Түрүүлэгшэ М. А. Яснов, Армиин генералнууд Г. К. Маландин, К. С. Москаленко, адмирал В. А. Андреев, СССР-эй Гадаадын Хэрэгүүдэй Министерствын, СССР-эй Гадаадын Худалдаа Наймаанай Министерствын, СССР-эй Обороныш Министерствын, СССР-эй Культурын Министерствын харюусалгата сотруднигууд, советскэ ба гадаадын хэблэлэй түлөөлэгшэд уулзалга дээрэ байлсаба.

Гадаадын посольствонуудай ба миссинүүдэй толгойлогшонор, гэшүүд тэрэшэлэн байлсаба.

Уулзалга үнэн зүрхэнэй хани барисаанай оршон байдалда боложо үнгэрөө.

Сталинградска тракторна заводто

Манай оронэй машинно-тракторна станцинууд улам олон тракторнуудые абажа байна. Мүнөө үедэ хүдөө ажахын тракторна парк шэнэ конструкциин машинануудые нэмэжэ абаа. 1954 онһоо 1957 оной майн 1 хүрэтэр 500 мянгаһаа үсөөн бэшэ трактор бүтээн гаргаха гэжэ КПСС-эй ЦК-гэй сентябрьска Пленумэй тогтоол соо хараалагдана.

Оронэй томо предприятинуудай нэгэн—Сталинградска тракторна заводой коллектив тракторэ үйлэдбэрилхэ талаар 1953 оной түсэб үлүүлэн дүүргэхэ, запасной частьнуудые гаргаха талаар жэлэйнгээ даалгабариие миллион түхэригөөр үлүүлэн дүүргэхэ, дүрбэдэхи кварталда голодһо гаргалгаһаа болоһон гээлтые 30 процентээр багадхаха, ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ даалгабариие үлүүлэн дүүргэхэ гэһэн уялга абаа.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Ф. Э. Дзержинскиин нэрэмжэтэ Сталинградска тракторна заводой ошаа тээлгын талмай дээрэһээ «ДТ—54» гэжэ дизельнэ тракторнуудые МТС-үүдтэ эльгээжэ байна.

ТАСС-эй фотохронико.

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

Коммунистнуудай политическэ һуралсалые үдэр бүхэндэ хүтэлбэрилхэ

Бичурын аймагай Круминай, Молотовой, Ждановай нэрэмжэтэ колхозуудай партийна организацинуудай дэргэдэхи кружогуудай болон политһургуулинуудай занятинууд эмхитэйгээр эхилээд, муу бэшээр эбуулагдажа байна. «Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин 50 жэл», «СССР-эй Верховно Соведэй V сессиин шиидхэбэринүүд», «КПСС-эй ЦК-гэй сентябрьска Пленумэй тогтоол» гэһэн темэнүүдээр эдэ партийна организацинуудай кружогуудта ба политһургуулинуудта хөөрэлдөөн ехэ эдэбхитэйгээр, һонирхолтойгоор үнгэрбэ.

Гэхэтэй хамта, олон партийна организацинуудай кружогууд болон политһургуулинуудай хүдэлмэридэ горьтойхон дутагдалнууд бии байһые үнгэрһэн хоёр һара соо болоһон занятинууд харуулба. Зарим партийна организацинуудта партийна һуралсал муугаар үнгэргэгдэнэ. Занятинуудайнь идейнэ хэмжээн үшөөл бага байһаар. Жэшээлхэдэ, «XIX партсъезд», «Коммунизм», «В защиту мира» гэһэн ба Маленковой нэрэмжэтэ колхозуудай партийна организацинуудай кружогууд ба политһургуулинууд һурагшадай ерээгүй дээрэһээ нэгтэбэшэ таһалдана. «XIX партсъезд» колхозой партийна организациин дэргэдэ эмхидхэгдэһэн партиин түүхэ шудалха нүхэр Гавриловай хүтэлбэридэг кружок һуралсалай жэлэй эхилһэнһээ хойшо оройдоо хоёр заняти үнгэргөө. Тиихэдэ түрүүшынь занятида 21 һурагшадайнь оройдоо 6-ниинь занятида ерэһэн байна. Хоёрдохи занятида мини 9 хүн ерээ. Иигэжэ партийна журам эбдэһэн баримтануудые мэдэжэ байгаад энэ колхозой партийна организациин секретарь нүхэр Перелыгин иимэршье хэмжээ абанагүй.

Логовскиин нэрэмжэтэ колхозой партийна организациин секретарь нүхэр Соковиков (өөрөө пропагандист) мүнөө хүртэр нэгэшье заняти үнгэргөөгүй, КПСС-эй райкомой дэргэдэ үнгэргэгдэдэг пропагандистнуудай семинарта нэгэшье ерээгүй. «Коммунизм» колхоздо керосин үгы, заняти үнгэргэхэ байрагүй дээрэһээ кружогуудай занятинууд үнгэргэгдэнэгүй. Зарим политһургуулинуудай ба кружогуудай пропагандистнууд занятинуудта муугаар бэлдэнэ, үзэхэ материалнуудаа тайлбарилан ойлгуулха хэрэгтэ харюусалгагүйгөөр хандана. Тиимэһээ занятинуудынь идейно-политическэ талаараа доодо хэмжээндэ үнгэргэгдэнэ. Жэшээлхэдэ, «Заготзерногой» Харлундахи пунктын дэргэдэхи партийна организациин пропагандист нүхэр Попов һурагшадтаа материалаа тон халирхайгаар, удха багатайгаар хэлэжэ үгэдэг. Харлунай Кировэй нэрэмжэтэ колхозой партийна организациин пропагандист нүхэр Шагжитаров СССР-эй Верховно Соведэй V сессиин материал үзэлгые гансал нүхэр Г. М. Маленковой хэлэһэн үгэ уншалгаар дүүргэһэн байгаа. Энэ темые үзэхэдөө нүхэр Шагжитаров 1953 оной СССР-эй ба БМАССР-эй Гүрэнэй бюджедүүд тухай хуулинуудые хэрэглээгүй, хүдөө ажахын налог тухай Хуулиин колхозуудые ажахын ба эмхидхэлэй талаар бэхижүүлхэ, колхозчнуудай ажабайдалые һайжаруулха хэрэгтэ ямар ехэ удхатай байһыень тайлбарилан ойлгуулжа шадаагүй. Мүн Чапаевай нэрэмжэтэ колхозой дэргэдэхи кружогой пропагандист Н. И. Калинин болон Бичурын дунда һургуулиин дэргэдэхи кружогой пропагандист Н. Г. Белозеров гэгшэд занятинуудтаа муугаар бэлдэжэ ерэнэ.

Зарим партийна организацинуудай секретарьнууд коммунистнуудай марксистско-ленинскэ һуралсалые хүтэлбэрилгэдэ гансахан лэ эмхидхэлэй асуудалнуудаар хизаарлана, партийна һуралсалай идейно-теоретическэ хэмжээ дээшэлүүлхэ асуудалнуудые партийна суглаанууд болон партийна бюродо хэлсэнэгүй. Жэшээлхэдэ, Чапаевай, Ленинэй нэрэмжэтэ, «Заря коммунизма» колхозуудай, Хаяагай долоон жэлэй һургуулиин дэргэдэхи партийна организацинуудай политһургуулинуудай ба кружогуудай һурагшад занятинуудтаа муугаар бэлдэнэ, үзэһэн материалнуудаа гүнзэгыгээр ойлгохо гэжэ оролдоногүй, занятинуудтаа конспектгүйгөөр ерэнэ. Бичурын сомоной Кировэй нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ коммунист нүхэр Тюрнханов, коммунист-бригадир Гнеушев, Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ коммунист нүхэр Смолин гэгшэд занятинуудтаа оройдоо ерэдэггүй юм. Сахаана заводой хүтэлбэрилэгшэд коммунистнуудай политическэ эрдэмээ дээшэлүүлхын тулада кружогой занятинуудта хабаадалсаха таатай условии байгуулнагүй.

Коммунист бүхэн өөрынгөө идейно-политическэ хэмжээ дээшэлүүлхэ хэрэгтэ хайша хэрэг хандажа болохогүй гэжэ партиин Устав заабарилдаг. Гэбэшье, Бичурын аймагай зарим эхин партийна организацинууд, партиин айкомой бюро коммунистнуудай занятинуудтаа гэгээдэдэг, үзэһэн материалаа муугаар ойлгодог ябадалнуудтаа эбсэжэ байна.

Мэнэ һаяхан болоһон КПСС-эй Бичурын айкомой пленум дээрэ коммунистнуудай политическэ һуралсал тухай асуудал хэлсэгдэ. Гэбэшье, партиин айкомой гэшүүд, пленумдэ табигдаһан энэ шухала асуудалые зүбөөр хэлсэлгэдэ тон һулаар хабаадалсаба. Партиин айкомой пропаганда ба агитациин таһагые даагша нүхэр Суетиной элидхэлээр оройдоо табан хүн үгэ хэлээд, пленум хүдэлмэреэ дүүргэбэ. Хэрбээ партиин айкомой олонхи гэшүүдэй, партийна организацинуудай секретарьнуудай зүгһөө коммунистнуудай политическэ һуралсалда саашадаашье нимээр хандаһан, энэ шухала хэрэг һайжаржа гэжэ хүлеэхын аргагүй.

КПСС-эй Бичурын айкомой бюро, тэрэнэй пропаганда ба агитациин таһаг партийна һуралсалые тодорхойгоор хүтэлбэрилхэ, партийна гэгээрэлэй хэрэгтэ хойрогоор хандадаг коммунистнуудые харюусалтада хабаадуулха зэргэтэй.

Л. Абидуев.

Занятинуудаа хайшан гэжэ үнгэргэнэбиб

Коммунистнуудай политическэ һуралсалда һайн амжалтануудые туйлахын тулада эгээн түрүүн пропагандист өөрөө һайн бэлэдхэлтэй, журамтай байха ёһотой гэжэ би өөрынгөө хүдэлмэриин дүй дуршалһаа ойлгооб. КПСС-эй түүхые шудалха кружогые хүтэлбэрилжэ байха үе соогоо нэгэшье дахин заняти таһалдуулаагүйб. Заняти бүхэндэ һайнаар бэлэдхэжэ ерэдэгби.

Кружогой хүтэлбэрилэгшөөр дүрбэдэхи жэлээ хүдэлмэрилжэ байнаб. Занятидаа бэлэдхэхэдээ КПСС-эй түүхын хураангы курсһаа, КПСС-эй XIX съездын, СССР-эй Верховно Соведэй V сессиин болон партиин ЦК-гэй сентябрьска Пленумэй материалнуудһаа гадна нэмэлтэ материалнуудые, газетэнүүдые, «Коммунист» гэжэ журнал, агитаторай блокнот болон бусадые хэрэглэдэгби. Материалнуудаа хэдэ дахин уншаһанай һүүлээр үзэхэ темээрээ конспект табидагби. Конспект табихатаяа хамта, кружогто һурагшадай анхарал хандуулха шухала шухала асуудалнуудые тусгаарлан тэмдэглэжэ абадагби.

Занятимнай хоёр час соо үнгэргэгдэдэг. Түрүүшын часай туршада үнгэрэгшэ занятидаа үзэһэн материалаараа хөөрэлдөө үнгэргөөд, хоёрдохи частаа һурагшадтаа шэнэ темээрээ хэлэжэ үгэдэгби. Шэнэ материал хэлэжэ үгэһэнэй һүүлээр, ойлгогдоогүй юумэнүүдэ, элирүүлхынь тулада асуудал һураха арга боломжо һурагшадта үгтэдэг. Бүхы асуудалнуудые зүбшэн хэлсэжэ, тодо бэшэ юумэнүүдые элирүүлһэнэй һүүлээр, хэлэжэ үгэһэн темээрээ асуудалнуудые бэшэжэ абахыень һурагшадта дурадхагдадаг.

Хөөрэлдөө бишигэжэ үнгэргэнэб: урдань үзэһэн темээрээ асуудалнуудые һурагшадта табидагби. Табигдаһан асуудалда али нэгэн һурагшын харюусаһанай һүүлээр, зүбөөр харюусаа гү, хэн нэгэн нэмэжэ хэлэхэ гү, али магад буруу харюусаа гэжэ арсаха хүн бии гү гэжэ һурагшадтаа хандадаг заншалтайб. Асуудал бүхэндэ харюугай үгтэһэнэй, тэрэ харюугай зүб бурууе һурагшадай бултадаа хэлсэһэнэй һүүлээр би өөрөө тэрэ асуудалда тобшолол хэжэ үгэдэгби.

Үзэжэ байһан материалнуудаа һурагшанартаа хэлэжэ үгэхэ зуураа, тэрэнээ манай предприятиин, Улан-Удэ городой, республикын ажабайдалтай ба зорилгонуудтай холбожо хэлэхэ гэжэ оролдодогби. Мүн кружогтоо үзэжэ байһан материалаа арадай демократиин оронуудта, Хитадай Арадай Республикада байгуулагдажа байһан шэнэ байдалтай, мүн капиталистическэ оронуудай ажалшадай ажабайдалаа һайжаруулхын түлөө ябуулжа байһан тэмсэлтэй нигта холбоотойгоор хэлэжэ үгэдэгби. Кружогто үзэхэ материалаа шадаал һаа ойлгосотойгоор, юрын яряанай хэлэн дээрэ, һурагша бүхэнэй ойлгохоор хэлэжэ үзэхэ гэжэ оролдодог заншалтайб.

Хөөрэлдөөнүүднай һонирхолтойгоор үнгэргэгдэдэг, һурагшад тэрээндэ эдэбхитэйгээр хабаадалсадаг юм. Кружогто һурагшад бултадаа үзэһэн материалаараа конспект табина.

КПСС-эй райкомой үнгэргэһэн семинар болон лекцинүүдтэ бултандань байжа, тэндэ хэлэжэ үгэһэн методическа заабаринуудые кружогойнгоо занятида хэрэглэдэгби.

Ю. Кузьменко, Улан-Удын Универмагай парторганизациин пропагандист.

БМАССР-эй 25 жэлэй ойн нэрэмжэтэ Улан-Удын сэмбын фабрикын коллектив жэлэйнгээ түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө тэмсэжэ байна. Сэмбэ нэхэлгын цехын стахановка Мария Батурина үнгэрэгшэ 11 һара соо 80 килограмм түүхэй эд алмаа, эрхим шанартай продукци гаргаа. Мүнөө нүхэр Батурина декабрь һарынгаа түсэбые дүүргэжэ байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: нүхэр Батурина ажаллажа байна.

А. Мантаевай фото.

Механизированнэ шэлэй заводто

ТҮСЭБӨӨ 6 ХОНОГООР УРИДШАЛАН

1951—1955 онуудта СССР-ые хүгжөөхэ табадахи табанжэлэй түсэбөөр табигдаһан зорилгонуудые бэелүүлэлсэхын тула шэлэй заводой коллектив бүхы хүсэеэ элсүүлэн хүдэлмэрилнэ.

Һүүлэй мэдээнэй ёһоор, машинно-ванна ба ябталгын цехүүдэй коллективүүд мүрысөөндэ түрүүлжэ ябана. Эдэ цехынхид 11 һарынгаа даалгабари ноябриин 24-дэ, болзорһоонь 6 хоног урид дүүргэжэ, заводой хүндэлэлэй доскада бэшэгдэбэ.

АЖАЛАЙ УСЛОВИ ХҮНГЭДХЭХЫН ТҮЛӨӨ

Үйлэдбэреэ техническэ талаарнь улам һайжаруулхын ба үргэдхэхын түлөө, бүрин механизацилхын, ажалай условиие хүнгэдхэхэ ба саашадань һайжаруулхын түлөө заводой инженернүүд, технигүүд, хүдэлмэришэд рационализаторнуудай ниитын хүдэлөөндэ эдэбхитэйгээр хабаадалсана.

Завод дотор рационализаторнуудай тоо жэл ерэхэ тудам олошорно. Гансахан энэ жэлэй эхинһээ хойшо хүдэлмэришэд ба инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд рационализаторска 100 гаран дурадхал оруулаа. Тэдэнэй 51-ниинь мүнөө үйлэдбэридэ нэбтэрүүлэгдэнхэй. Завод рационализаторска дурадхалнуудые хэрэглэһэнэй ашаар 150 шахуу мянган түхэригэй алмалта гүрэндэ үгөө.

Илангаяа үргэн хэрэглэлэй зүйл гаргадаг цехын мастер К. К. Брун гэгшын оруулһан рационализаторска дурадхал ажалай бүтээсые ехээр дээшэлүүлһэн байна.

Энэ нүхэр стол дээрэ табидаг шэлнүүдэй захануудые автоматическа аргаар мүлихэ тусгаар түхеэрэлгэтэй станок хэхэ гэжэ дурадхаһан юм. Рационализаторнуудай дурадхалнуудые нэбтэрүүлдэг бригада тэрэ станогыень энэ жэлэй май һара соо ашаглалтада тушааһан байгаа. Тэрэ станогой бүтээсэ тон ехэ байба.

Урдань хоёр хүн тус хүдэлмэриие дүүргэхэ зуураа, халаан соо 64 погонно метр шэл мүлидэг байгаа һаа, харин тэрэ станок 240 погонно метр шэлые һайн шанартайгаар мүлидэг болоо.

Нүхэр Брунай рационализаторска дурадхал ажалай бүтээсые гурба дахин дээшэлүүлжэ, 21780 түхэригэй алмалта жэл соо үгэхэ байна.

ХҮДЭЛМЭРИШЭД ӨӨҺЭДТӨӨ ГЭРНҮҮДЫЕ БАРИНА

Энэ жэлдэ заводой 6 хүдэлмэришэд гүрэнһөө мүнгэ зээлеэр абаад, өөһэдтөө гэр барижа захалһан юм. Заводой дирекци тэдэндэ барилгын материал, хирпиисэ, сонхын шэл ба барилгашадые үгэжэ, хүдэлмэридэнь халуун туһаламжа үзүүлээ.

—Заводой туһаламжын ашаар бидэ гурбан һарын туршада өөһэдтөө гэр барижа дүүргээбди,—гэжэ А. Д. Котова хэлэнэ.

Тэрэшэлэн заһабарилгын ба барилгын цехын модошо дархан нүхэр Золотухин, машинно-ванна цехын хүдэлмэришэн нүхэр Тыщик бусад Октябриин һайндэрые өөһэдынгөө шэнэ байрануудта угтаа һэн.

Е. Ринчинова.

ПРОПАГАНДИСТНУУДТА ТУҺАЛАМЖА

Социалистическэ индустриализацилга хадаа социализм байгуулгын гол шухала звено мүн

Гражданска дайнай дүүрэһэнэй һүүлээр советскэ арад Коммунистическэ партиин хүтэлбэреэр оронойнгоо ажахые һэргээн бодхоохо хэрэгтэ шиидхэхы ехэ амжалтануудые туйлаһан байна. Советскэ орон хүгжэлтын шэнэ шатада орожо, энээнтэй хамта Коммунистическэ партиин, Советскэ Союзай хүдэлмэришэн ангиин үмэнэ гол шухала шэнэ зорилго: бүхы орон дотороо социалистическэ ажахы байгуулжа, капитализмые мүн экономическа талаар диилэхэ зорилго табигдаһан байгаа. Социализм байгуулгые үргэн ехээр дэлгэрүүлхэ гол арга хадаа ороноо индустриализацилха ябадал мүн байгаа. Индустриализацилга гээшэ нэн түрүүндэ хүндэ промышленностиие хүгжөөхэ, үйлэдбэриин зэмсэг хэрэгсэлнүүдые үйлэдбэрилгэ, машина бүтээдэг өөрынгөө промышленностиие хүгжөөхэ хэрэг мүн гэжэ Коммунистическэ парти мэдэдэг байгаа.

Арадай ажахые һэргээн бодхоолго дүүргэгдэжэ, ажахын дайнай урда тээхи хэмжээндэ хүрэхэнь дүтэлөөд байхада манай парти ороноо индустриализацилха шэглэл барижа ороһон байна. Зүгөөр, ажахын дайнай урда тээхи хэмжээн хадаа хаанта Россиин экономикын тон бага хэмжээн байһан юм. Жэшээлхэдэ, ажахын 1924—1925 ондо Советскэ Союз дотор оройдоол 1 миллион 868 мянган тонно булад хайлуулагдаһан, 16 миллион 520 мянган тонно шулуу нүүрһэн малтагдаһан, 3 миллиард киловатт-час электроэнерги үйлэдбэрилэгдэһэн юм. Советскэ Союзда тракторна, автомобильна, авиационно, станок бүтээдэг промышленность байгаагүй, «юрэнхыдөө индустриин гол шухала нервнь болодог» өөрын машина үйлэдбэрилгэ байгаагүй.

Эхэ ороноо эрид хүгжэлтын замаар зоримгойтоор хүтэлхэ, олон зуун жэлэй экономическа гээгдэлыень усадхаха, тиин арадай бүхы ажахые хүгжөөхэ, оронойнгоо оборонно шадабарине бэхижүүлхэ, ажалшадай ажабайдалые һайжаруулха хойшолуулагдашагүй зорилго Коммунистическэ партиин, Советскэ гүрэнэй урда табигдаһан байна.

1925 оной декабрьда болоһон партиин XIV съезд ороноо социалистическэ ёһоор индустриализацилха агуухэ программа хараалһан байна. СССР доторхи социалистическэ байгуулалтын илахын түлөө тэмсэл манай партиин гол зорилго болоно гэжэ съезд зааһан юм.

Россида социалистическэ революциин илахын урда тээ индустриализациин имагтал капиталистическэ арга метод түүхэдэ мэдээтэй байгаа. Капиталистическэ оронуудта индустриализаци хадаа колониальна булимтаралга ба дээрэмдэлгэ хэжэ, дайнда илагдаһан оронуудһаа контрибуци абажа, дарлалта доромжолгын концессинүүдэй, урьһаламжануудай ашаар, олонниитэ хүдэлмэришэдые, колониальна арадуудые хайра гамгүйгөөр мүлжэхэ аргаар бэелүүлэгдэдэг һэн. Тэдэ колониальна дээрмэдэлгэ хэхэ, тонохо, дээрмэдэхын тулада дайн сэрэг хэжэ, булимтаран абаха ябадал Советскэ засагай үг удхада таарахагүй юм. Эгээл тиимэһээ, индустриализацилга хэхэдээ Англи, Франци, США ба Германиин хэрэглэһэн арга метод Соведүүдэй орондо хэрэглэгдэжэ болохогүй, харша байһан юм. Советскэ Союз капиталистическэ гүрэнүүдтэ концесси үгэхэ тухай доромжолгын договорнуудые баталхагүй байгаа, ушарынь иимэ договорнуудые баталаа һаа, харин капиталистнууд манай промышленностиин эзэдынь болошохо байгаа.

Капиталистическэ индустриализацилга хадаа хүнгэн промышленностиие байгуулгаһаа эхилдэг байгаа. Хүнгэн промышленностьда мүнгэн зөөри багаар һомологдодог, ашаг олзо түргэнөөр абтадаг байна. Хүнгэн промышленностьда нөөсэлгэ хэжэ, һүүлээрнь эдэ мүнгэ хэрэгсэлнүүдые хүндэ индустрида оруулжа хэрэглэхэдэ ехэ удаан болодог байна. Энэ арга метод СССР-тэ хэрэглэжэ болохогүй байгаа. Ушарынь, энэ метод ороноо хамгаалалгые түргэнөөр бэхижүүлхэ, бэеэ дааха байдалые аршалан хамгаалха арга олгохогүй һэн.

Коммунистическэ парти ороноо индустриализацилха хэрэгые хүндэ промышленностьһаа — металлурги, түлишын ба энергетическэ промышленность үргэнөөр хүгжөөхэ, өөрынгөө томо машина бүтээлгэ байгуулха ябадалһаа эхилһэн байха юм. Тиихэдээ, хүндэ индустриие байгуулаатүй һаа, капиталистическэ хүрээлэлгын оршон байдалда Советскэ гүрэнэй бэеэ даанхай байдалые аршалан хангажа болохогүй гэһэн В. И. Ленинэй заабариие Коммунистическэ парти хүтэлбэри болгожо абаһан байха юм.

Хүсэн түгэлдэр социалистическэ индустри байгуулхын тулада олон миллиард түхэриг мүнгэн зөөри һомолхо хэрэгтэй байгаа. Тиин нөөсэлгэ хэхэ талаар капиталистическэ нэгэшье гүрэндэ олдодоггүй арганууд СССР дотор олдоһон байна. Агуухэ Октябрьска социалистическэ революци буржуазиһаа үйлэдбэриин зэмсэг хэрэгсэлнүүдые буляажа абаад, фабрика, заводуудые, газар, уһа, түмэр зам, банкнуудые — бүгэдэарадай зөөри, ниитын зөөри болгоһон байха юм. Промышленностьһаа, гүрэнэй худалдаа наймаанһаа, бүхы кредитнэ системэһээ ороһон олзо доходууд Советскэ гүрэнэй гарта орожо, индустриие хүгжөөхын тулада социалистическэ нөөсэлгэ хэхэ тон һайн арга олгоо һэн.

Индустриие хүгжөөхэ темп тухай асуудал СССР-эй арадай бүхы ажахыда шухала удхашанартай байгаа. Советскэ гүрэнэй хүгжэлтын дотоодыншье, гадаадыншье байдал СССР-ые индустриализацилга тон богони болзорто бэелүүлхэ эрилтэ хэжэ байгаа.

Социализм байгуулгын условинууд, хүдэлмэришэн ангиин ажалай эдэбхи үүсхэл хадаа индустриализациие түргэнөөр бэелүүлхэ арга олгоно гэжэ И. В. Сталин тайлбарилан хэлэдэг һэн.

СССР-ые социалистическэ ёһоор индустриализацилха гайхамшаг ехэ программые бэелүүлхын тулада ажахыгаа шадамараар, ашаг олзотойгоор, бодомжотой һайнаар эрхилхэ хэрэгтэй байгаа. Арьбалалтын ёһо гурим хадаа ажахы дотороо нөөсэлгэ байгуулха, нөөсэлэгдэһэн мүнгэн зөөриие зүбөөр хэрэглэхэ тон шухала услови мүн гэжэ Коммунистическэ парти тоолодог юм. Ажахыгаа социалистическэ ёһоор эрхилхэ метод болгошо арьбалалтын ёһо гурим Советскэ оронииe индустриализацилха хэрэгтэ ехэ үүргэ дүүргээ гэжэ ВКП(б)-гэй Центральна Комитедэй хүдэлмэри тухай партиин XIX съезддэ хэһэн тоосоото элидхэл соогоо Г. М. Маленков заагаа. Мүнөө үедэ СССР дотор арадай ажахын улам ехээр хүгжөөгдэжэ байхада, Эхэ ороноо саашадань һалбаран бадаруулхын түлөө, ажалшадай материальна болон культурна байдалые улам һайжаруулхын түлөө Коммунистическэ партиин бүхы хүсэеэ зорюулжа байхада, арьбалалтын ёһо гурим бүри ехэ удхашанартай болоно. Коммунистическэ партиин түүхэтэ аша габьяань юуб гэхэдэ, тэрэ хадаа партидаа, гүрэндөө үнэн сэхэ, хэрэгээ һайнаар мэдэдэг, тэрэниие урагшань ябуулжа шададаг олон тоото кадрнуудые социалистическэ байгуулалтын үедэ бии болгожо хүмүүжүүлээ.

Түүхэдэ олонниитэ арад зоной шиидхэхы үүргэтэй байдаг тухай марксистска заабариие Советскэ Союзай Коммунистическэ парти бүхы ажал-ябуулгадаа хүтэлбэри болгодог юм. СССР-эй индустриализациин үшөө һаяхан эхилжэ байха үедэ, И. В. Сталин партиин генеральна хараа шугамые үндэһэлэн зааха зуураа, хүдэлмэришэн ангиин эдэбхи үүсхэл хүгжөөн бадаруулхыень, хүдэлмэришэд, таряашадай холбоо барисаа бэхижүүлхыень коммунистнуудые уряалаа һэн. СССР дотор социализм байгуулха зорилгонуудые шиидхэхэдээ Коммунистическэ парти олон миллион ажалшадай дэмжэлгэдэ түшэглэдэг байгаа. Ороноо индустриализацилха, хүдөө ажахыгаа коллективизацилха политика бэелүүлхэ үедэ Коммунистическэ парти хүдэлмэришэн ангиин ба таряашанай хоорондохи холбоо барисаае бэхижүүлээ, энэ холбоо барисаае хани барисаан болгоо, Советскэ гүрэнэй хүсэ шадалай эшэ үндэһэн болгоо. СССР-ые социалистическэ ёһоор индустриализацилгын агуухэ программые эрид шууд бэелүүлхэдээ, Коммунистическэ парти болбол троцкистнуудта, баруунай капитулянтнуудта эсэргүү шэрүүн шанга тэмсэл хэһэн байна. Партиин, арад зоной хорото дайсад — троцкистнууд, бухаринецууд, буржуазна националистнууд капитализмые дахин һэргээхые оролдоһон, хүндэ промышленность байгуулгада эсэргүүгээр тэмсэһэн, мүнгэн зөөриие хүндэ промышленностьһаа хүнгэн промышленностьда оруулхые эриһэн байха юм. Арадай хорото дайсадай дурадхалнууд Советскэ Союзай экономическа талаараа бэеэ даанхай байдалые үгы болгохо ябадалда, капиталистическэ хүреэлэлгын бии байхада оронийемнай зэбсэггүй болгохо ябадалда зорюулагдаһан байгаа.

Зүгөөр Коммунистическэ парти И. В. Сталин түрүүтэй Центральна Комитедэйнгээ хүтэлбэреэр ябажа, урбагшадые ба капитулянтнуудые үй бута сохёод, ороноо индустриализацилха эрид шууд хараа шэглэл баримталһан юм.

Ороноо индустриализацилха, хүдөө ажахыгаа коллективизацилха гэжэ манай партиин зохёоһон политикые бэелүүлһэнэй эсэстэ Эхэ ороннай гээгдэнги аграрна орон байһанаа хүсэн түгэлдэр индустриально-колхозно социалистическэ гүрэн болоо. Һүүлэй 28 жэл соо СССР-тэ промышленна продукци үйлэдбэрилгэ 29 дахин, үйлэдбэриин зэмсэг хэрэгсэлнүүдые үйлэдбэрилгэ юрэнхыдөө 55 дахин, арадай хэрэглэлэй зүйлнүүдые үйлэдбэрилгэ 12 дахин ехэ болоо. 1924 — 1925 ондо СССР-эй хүндэ промышленность ороной промышленна бүхы үйлэдбэрилгэ дотор оройдоол гурбанай нэгэ хубиинь болодог байһанаа, мүнөө гурбанай хоёр хуби үлүүтэй болоно. Мүнөө СССР дотор 1924—1925 онойхиһоо 21 дахин ехэ булад хайлуулагдана, 19 дахин ехэ шулуу нүүрһэн малтагдана, 45 дахин ехэ электроэнерги үйлэдбэрилэгдэнэ. Социалистическэ индустриализацилгын ашаар национальна районуудта промышленностиин гуламтанууд бии болоо, өөрынь национальна хүдэлмэришэн анги урган гараа. Бурят-Монголой экономикын хүгжэлтэ ленинско-сталинска национальна политикын илан мандаһанай эли тодо жэшээ болоно. Табанжэлнүүдэй үедэ Бурят-Монголдо мүнөө сагай машина техникээр хангагдаһан промышленна томо предприятинууд: паровозо-вагонно завод, мяха-консервын комбинат, механизированнэ шэлэй завод, мелькомбинат, сэмбын фабрика болон бусад олон предприятинууд байгуулагдаа. Промышленностиин шэнэ һалбаринууд —шулуу нүүрһэнэй, ой модоной промышленность республика доторнай ехээр хүгжэбэ. Промышленностиин хурдан түргэнөөр хүгжэхэтэй хамта республика соомнай кадрнууд ургана, хүдэлмэришэдэй ба техническэ интеллигенциин тоо олошорно.

СССР-ые индустриализацилһанай ашаар хүдөө ажахые социалистическэ ёһоор шэнэдхэн хубилгаха техническэ база байгуулагдаа. Таряашадай 25 миллион бутархай жэжэ ажахынуудай орондо Советскэ Союз дотор 94 мянган колхозуудтай, 8950 МТС-үүдтэй, 4700 гаран совхозуудтай томо социалистическэ механизированнэ хүдөө ажахы байгуулагдажа бэхижүүлэгдээ.

«СССР-эй хүдөө ажахые саашадань хүгжөөхэ хэмжээнүүд тухай» КПСС-эй Центральна Комитедэй сентябрьска Пленумэй шиидхэбэри, советскэ худалдаа наймаа хүгжөөхэ тухай, эд товарнуудые болон эдеэ хоолой зүйлнүүдые улам үргэнөөр үйлэдбэрилхэ, шанарыень һайжаруулха тухай СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй, партиин Центральна Комитедэй тогтоолнууд советскэ экономикын хүгжэлтэдэхи шэнэ шата болоно. Хүдөө ажахые, хүнгэн ба эдеэ хоолой промышленностиие түргэнөөр хүгжөөхэ политика хадаа социалистическэ индустриализациин политикын үргэлжэлынь мүн. Энэ политика болбол социализмын экономическа гол хуули ёһоной, мүн арадай ажахые жэгдээр (пропорциональнаар) хүгжөөхэ хуули ёһоной эрилтэнүүдтэ сүм бүрин таарана. Коммунистическэ парти советскэ арадай барагдашагүй ехэ зохёон байгуулхы эршэ хүсые промышленностиие ба хүдөө ажахые саашадань хүгжөөхын түлөө, ажалшадай ажана байдалые улам һайжаруулхын, культурна хэмжээе дээшэлүүлхын түлөө, Эхэ оронойемнай бүри ехээр һалбаран бадархын түлөө тэмсэлдэ шэглүүлэн зорюулна.

Хүдэлмэришэн ангиин болон таряашанай хоорондохи холбоо барисаае саашадань бэхижүүлхэ, СССР-эй арадуудай бата хани барисаае улам бэхижүүлхэ ябадал Коммунистическэ партиин, Советскэ правительствын табиһан хойшолуулагдашагүй шухала зорилгонуудые амжалтатайгаар шиидхэхэ эрхэ нүхэсэл мүн.

Н. КУЗНЕЦКИЙ.

КПСС-эй Ленинградска обкомой ба горкомой пленум

ЛЕНИНГРАД, ноябриин 28. (ТАСС). КПСС-эй Ленинградска обкомой ба горкомой нэгэдэмэл пленум һаяхан болобо.

Партиин обкомой пленум КПСС-эй Ленинградска обкомой нэгэдэхи секретариин уялтаһаа нүхэр В. М. Андриановые сүлөөлбэ.

КПСС-эй ЦК-гэй аппарадай хүдэлмэридэ нүхэр Н. Г. Игнатовай оруулагдаһантайнь дашарамдуулан, КПСС-эй обкомой хоёрдохи секретариин ба КПСС-эй Ленинградска горкомой нэгэдэхи секретариин уялгануудһаа тэрээниие сүлөөлбэ.

Пленум КПСС-эй Ленинградска обкомой нэгэдэхи секретаряар нүхэр Ф. Р. Козловые, мүн — КПСС-эй Ленинградска обкомой хоёрдохи секретаряар нүхэр Г. И. Воробьевые һунгаба.

КПСС-эй горкомой пленум КПСС-эй Ленинградска горкомой нэгэдэхи секретаряар нүхэр Г. И. Замчевскиие һунгаба.

КПСС-эй ЦК-гэй секретарь нүхэр Н. С. Хрущев пленумэй хүдэлмэридэ хабаадалсаба.

Читын областьтой социалистическэ мүрысөөндэ түрүүлхын түлөө тэмсэе!

МАЛАЙ ҮБЭЛЖЭЛГЫЕ ЭРХИМЭЭР ҮНГЭРГЭЛГЭ—ТОН ШУХАЛА ЗОРИЛГО

Колхозой хонишод

Үбэр-Зөөхэй нютагай үргэн уужам лаар Сэлэнгын аймагай Кагановичын нэрэмжэтэ колхозой хонинойварна фермын отаранууд байрнхай юм. Эдэ отарануудта тус лхозой эрхим хонишод Ханда ржижапова, Балдан Чойнзонова, зар Юможапов, Дулма Дылыко, Долгор Гомбоева, Норжима икшитова ба бусад колхозойнгоо ни ямаадай тоо толгойе олошоулжа, ашаг шэмыень дээшэлүүл. Тэдэнэр малажал дээрэ хэдэн он жэлдэ хүдэлмэрилжэ, мал харуһалха дүй дүршэлөөр баян бонхой.

1952 ондо Балдан Чойнзонова, нда Доржижапова, Лыкшитова, можапов гэгшэд хони үсхэбэрил жэлэй түсэбые 120—130 процент үргэһэн байгаа.

Эдэ хонишод партиин Централь Комитедэй сентябрьска Пленуй тогтоолые угаа ехэ баяртайр угтаа. Бурят-Монголой хүдөө ахын түрүүшүүлэй республиканэ зүблөөндэ хабаадагшадай ханигые зүбшэн хэлсээд, тэдэнэр 54 ондо 100 эхэ хонин бүриһөө 0-һаа үсөөн бэшэ түл абаха, на нooһотой хонин бүриһөө 4,3 килограммһаа, нарибтар нooһотой хон бүриһөө 3,8 килограммһаа, шэүбтэр нooһотой хонин бүриһөө 3,2 лограммһаа, шэрүүн нooһотой нин бүриһөө 1,7 килограммһаа ошо бэшэ нooһо хайшалха уялга анхай. Мүнөө хонишод абаһан гаяа хэрэг дээрэнь бэелүүлхын а улам бүри ехэ оролдосотойр ажаллана. Жэшээлхэдэ, Ханда ржижапова 530 эхэ хониндоо 540 рьга абаад, тобир тарганаар, холтогүйгөөр түлжүүлжэ байна. ммунистка Балдан Чойнзонова н лэ һайн амжалтануудые туйа. Тэрэ хадаа даажа абаһан 507 э хониндоо 513 хурьга абанхай. хэр Чойнзоновагай отарын хоний үбэлэй шэрүүн хүйтэниие түгэс лэдхэлтэйгээр угтаһан байна. Хоямаадай хото хорёонууд һайр заһабарилагданхай. Тэрээн онь гуримтай зохид. Эндэ зуран зуугаад хонидто эдюулхэ 10 ногой запас үбһэ тэжээл бии байг.

Базар Юможапов, Дулма Дылыва, Долгор Гомбоева гэгшэдэй аранууд хони үсхэбэрилхэ жэлэй эбые дүүргэбэ. Теэд түрүү хонид туйлаһан амжалтануудаараа наагаа амарнагүй. Социалистическэ хүдөө ажахые саашадань хүгэхын тула Коммунистическэ парн, Советскэ правительствын анрал оролдолгодо харюу болгон, лхозой хонишод ажалдаа шэнэ жалтануудые туйлахын түлөө эсэ сусашагүйгөөр тэмсэнэ.

Мүнөө нарин ба нарибтар нooһо үүлтэрэй хонидые үсхэбэрилгэдэ анхарал хандуулагдана гэжэ нишод һайн мэдэнэ. Тиимэһээ на ба нарибтар нooһотой хонидой толгойе олошоруулхын тула еменной хусануудые асаржа, мерацилгын хүдэлмэриие зоотехнискэ заабариин ёһоор, зүбөөр табиха хэрэгые хонишод бэелүүлжэ бай. Энэ хэрэгтэнь хонишодто колхо правлениин ба партиина органицанин зүгһөө горьтойхон туһаламжа үзүүлэгдэнэ. Колхозой түрүүлэгшэ, зоотехник Цыремпил Дансорунов, тус колхоздо хүдэлмэрилдэг Сүхын МТС-эй зоотехник нүхэр Цыренжапов гэгшэд хонишодтоо заабаринуудые үгэхэһөө гадна, тэдэнэртэ материальна болон культурна байдалай зохихо услови байгуулха талаар оролдолго гаргана.

Колхозой партийна организаци, тэрэнэй секретарь нүхэр Т. Р. Дармаев партиин Центральна Комитедэй сентябрьска Пленумэй тогтоолые малшадта ойлгуулха талаар агитационно хүдэлмэри һайнаар ябуулна. Малшадай захиһан газетэ, журналнууд саг болзортонь эльгээгдэнэ. Томо фермэнүүд дээрэ улаан булангууд байгуулагданхай. Колхозой библиотекэ 20—30 номуудһаа бүридэһэн нүүдэл библиотекэнүүдые түхеэржэ, фермэнүүдтэ гаргаба.

Агитаторнууд-коммунистнууд Бабасан Дармаев, Самбу Цыренжапов, Мижид Гармажапова, Дондок Очиров, Дансорунов гэгшэд саг үргэлжэ фермэнүүд, отарануудта ошожо, малшадай дунда һонирхолтой, удха түгэлдэр хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэнэ, газетын материалнуудые, парти ба правительствын шиидхэбэринүүдые, хүдөө ажахын түрүүшүүлэй республиканска зүблөөндэ хабаадагшадай хандалгые тэдэндэ тайлбарилан ойлгуулна. Жэшээлхэдэ, агитатор нүхэр Цыренжапов Ара-Зөөхэйн отарадахи хонишодой дунда партиин ЦК-гэй сентябрьска Пленумэй тогтоолоор октябрь һара соо 12 хөөрэлдөөнүүдые үнгэргөө. Мүнөө энэ агитатор хүдөө ажахын түрүүшүүлэй хандалгые хонишодто ойлгуулна.

Коммунистическэ партиин ЦК-гэй сентябрьска Пленумэй тогтоолоор зоригжоһон колхозой хонишод хони ямаадаа тобир тарганаар үбэлжүүлхын тула эршэмтэй һайнаар ажаллана. Дүй дүршэлөөр баян колхозой хонишод хонидой харууһалгые зүбөөр эмхидхээ. Хүхөөр хурьгатай хонидто шэмэтэ тэжээл эдюулдэг, ингаабар дулаахан үдэрнүүдтэ байраһаа дутын бэлшээринүүдтэ ойро зуура гаргажа, сэбэр агаарта ябуулдаг байна.

Хонишодой ажал эрхим һайнаар сэгнэгдэдэг. Ажалай нэмэлтэ түлэбэридэ энэ жэлдэ 26 хонишодто жараад гаран хони ямаад үгтэхэ юм. Хонишод Балдан Чойнзонова, Базар Вампилов, Юможапов гэгшэд ажалай нэмэлтэ түлэбэридэ хоёр—хоёр эшэгэ абахань. Ханда Доржижапова, Дутарова, Цыремпилова гэгшэдтэ нэгэ—нэгэ поршоонхо нэмэлтэ түлэбэридэ үгтэхэ байна. Бусад хонишод ажалай нэмэлтэ түлэбэридэ туд бүридөө хони, зарцманиинь гахай абахань. Тэрэшэлэн малшад ажалта үдэрнүүдтээ тус бүридөө таряа, мяха, тоһо гэхэ мэтэ эдеэ хоолой зүйлнүүдые нилээд еэр абаха байна. Колхозой хонишод хэһэн ажалаараа, олзо доходоороо урмашан, артелиингээ хони ямаадай тоо толгойе олошоруулхын, ашаг үгэлгыень дээшэлүүлхын түлөө улам эршэмтэйгээр ажаллажа байна.

Р. Гомбоин.

Үбэлжэлгэдэ муу бэлэдхэлтэйгээр оробо

Мүнөө жэлдэ Мухаршэбэрэй колхозууд малай тэжээлэй хахадыншье бэлэдхээгүй. Зарим колхозууд бүришье бага үбһэ абаа. Тэрээндэ Андреевэй нэрэмжэтэ, «Комсомол» колхозууд оролсоно. Зоотехническэ барилгануудай түсэб холо дүүргэгдээгүй. Малнуудынь хуушанай харанхы, хүйтэн, үйтан байрада үбэлжүүлэгдэжэ байна.

Малай үбэлжэлгые тус аймагай колхозууд энэ жэлдэ ямар бэлэдхэлтэйгээр угтааб гэхэдэ, топ хангалтагүй. Олонхи колхозууд малайнгаа байрануудые үбэлжэлгэдэ хүсэд бэлэн болгоогүй, үбһэ тэжээлыень малайнгаа гүүртэнүүдтэ зөөжэ оруулаагүй байһаар.

Суулгын МТС-эй харьяата колхозуудые абаад үзэе. Эндэхи байдал дээрэ хэлэгдэһэн баримтануудые лабаар гэршэлнэ.

Андреевэй нэрэмжэтэ колхоз үбһэнэй валовой суглуулгын түсэбые арайхан гэжэ хорёод процент дүүргээ. Шэмэтэ тэжээл бэлэдхэлгэ, силос даралгын талаар мүн иимэрхүү байдалтай. Малай байрын талаар, нёдондо баригдажа эхилһэн хонидой нэгэ байрые үргэлжэлүүлжэ дүүргэһэнһээ ондоо барижа нэмээһэн юумэ үгы. Хэды тиимэ болобошье, колхозой хүтэлбэрилэгшэд Тыхсев, Тогошеев гэгшэд малай үбэлжэлгэдэ бэлэдхэхэ хэрэгтэ һаһаа амараар хандажа, хүйтэн үбэлэй хүрэжэ ерэтэр задагай зайдан байрануудтай һууба. Малайнь байранууд олон жэжэ заһабаринуудтай. Үбһэ тэжээлынь зөөгдөөгүй. Соломонь поли дээрэһээ мууса хуряагдана. 200 шахуу гектар талмайн хүхэ соломо хүсэд хуряагданагүй, саһан доро дарагдахын аюулда хүргэгдэнхэй. Кормозапарник болон малай тэжээл бэлэдхэдэг ба буйлуулдаг бусад машинануудынь хүдэлмэрилнэгүй. Малшадтаа зохистой культурна услови байгуулаагүй гэхэ зэргын олон дутагдалтай. Эдэ бүхыһөө шалтагаалжа малайнь шадал бууража, дундаһаа доошо хүсэтэй боложо байна.

Тус МТС-эй харьяата бусадшье колхозуудта малай үбэлжэлтын байдал иимэрхүү. Калининай, Кировэй, Молотовой нэрэмжэтэ колхозууд үбһэ тэжээл дутамагаар абаһан мүртөө, һүрилһэн сомоогоо хашаалангүй байгаад, мүнөө малда тооромдуулжа, хайран үбһөө хороожо байна. Иимэ харюусалгагүй хандалга тэдэ колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд Хандажапов, Овчинников, Алексеев гэгшэдэй зүгһөө үзэгдэнэ.

Малай тэжээл алмаха, тэрэниие гамтайгаар гаргашалха тухайда анхарал багаар хандуулагдана. Мүнөө хүрэтэр Суулгын колхозуудта тэжээлэй баланс зохёогдожо фермэ, гүүртэнүүдтэ хүргэгдөөгүй, үбһэ тэжээлынь хайша хэрэгээр гаргашалагдана.

МТС-эй харьяата колхозуудта малай хоролто мүнөөнһөө эхилээ. Гансахан октябрь һара соо 100 гаран толгой мал хоролтодо ороо.

МТС-эй дирекци, тэрэнэй механизаторска кадрнууд, зооветеринарна мэргэжэлтэд партиин Центральна Комитедэй сентябрьска Пленумэй эрилтын ёһоор хүдэлмэреэ шэнэдхэн табижа үшөө шадаагүй байһаар. Пленумэй тогтоолой гараһанһаа хойшо Суулгын МТС-эй харьяата колхозуудай хүдэлмэридэ ямаршье хубилалта харагданагүй. Малажалые культурнаар эрхилхэ, тэрэнэй ажал ехэтэй хүдэлмэринүүдые механизацилха, малажалай хүдэлмэрилэгшэдэй мэргэжэл шадабариие дээшэлүүлхэ гэхэ мэтын хүдэлмэринүүдэй талаар хэгдэһэн юумэ үгы байһан зангаараа. Агрозоотехническэ һуралсал үшөө мүнөө хүрэтэр эхилээгүй байһаар. Малшадай дунда ниитэ-политическэ хүдэлмэри һулаар табигдаһан байна.

Н. Цыбенов,
манай корреспондент.

Баргажанай аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоз хони үсхэбэрилгын энэ жэлэй түсэбые 111 процент дүүргээ. Хонидынь бултадаа шахуу нарин ба нарибтар нooһотой юм. Гүрэндэ нooһо тушаажа, тус колхоз 600 гаран мянган түхэригэй олзо оруулба.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: колхозой эрхим хонишод—нарин нooһотой хонидой отарые даагша Шалсама Цыремпилова (баруун гарһаа), Сэсэг Порхонова гэгшэд меринос хони үзэжэ байна.

А. Мантаевай фото.

Оролдолгын үрэ

Бичурын аймагай Ждановай нэрэмжэтэ хүдөө ажахын артелиин томодхогдоһонһоо хойшо ниитынь адуу малай ба шубуудайнь тоо толгой нилээд олошороо. Малай тоо толгойн олошорхын зэргээр типовой һайн байрануудые олоор бариха хэрэгтэй болоо һэн. Теэдшье мүнөө малажал эрхилэлгын культурын үдэрһөө үдэртэ дээшэлжэ байһан үедэ урданай юрын даланууд ниитын малажалые хангажа шадахаяа болёо гэжэ энэ артелиин правлениин шэнэ состав ойлгоһон байгаа. Тиигэжэ тус колхоздо 20 хүнһөө бүридэһэн барилгын бригада эмхидхэгдэһэн байха юм. Дүршэлтэй дархан нүхэр Лозупов бригадираар табигдаһан байна.

Үнгэрэгшэ үбэлдөө энэ бригадынхид модо бэлэдхээд, хабар болохолоор типовой байрануудые барижа эхилээ һэн. Барилгын материал хюрөөдэлгые түргэдхэхын зорилгоор пилорама тодхогдоһон байгаа.

Тэрэ гэһэнһээ хойшо энэ бригада нилээд ехэ хүдэлмэри хээ. 100 үнеэнэй, 80 тугалай байха 1—1 байра, 1750 хониной байха 4 байра, 160 гахайн байха 2 байра, 2000 шубуунай байха 1 байра баряа. Тэрэнэй ашаар мүнөө малнуудынь дулаан байрануудта үбэлжэжэ байна.

Колхознигууд гансашье малай байра тухай оролдоогүй, мүн элбэг тэжээл бэлдэһэн байха юм. Дүршэлтэй луговод—коммунист Сандык Доржиевич Бадмаевай хүтэлбэрилдэг тэжээл бэлэдхэлэй бригадынхидай оролдолгоор муу бэшэ ургаса ургуулагдаа. 780 гектар сабшалан хоёр дахин уһалагдажа, га бүриһөөнь 16 центнер, үлэгшэ талмайн га бүриһөө 7—8 центнер үбһэ хуряаһан байгаа. Ингэжэ барилга хэхэ ба тэжээл бэлэдхэхэ түсэбүүдэй дүүргэгдэһэнэй ашаар мүнөө энэ колхоз малаа хүсэ шадал һайнтайгаар үбэлжүүлжэ байна. Читын областьтой мүрысөөндэ түрүүлхэ хэрэгтэ өөһэдынгөө хубитые оруулхын зорилгоор тус артелиин гэшүүд хоорондоо мүрысөө улам үргэнөөр дэлгэрүүлээ.

А. Корытов.

500 эхэ хонидһоо 550 хурьга абахаб

Би колхозой байгуулагдаһан сагһаа хойшо хони үсхэбэрилгэ дээрэ ажаллажа ябанаб. Энэ үе соо арба гара мянган хурьга абажа, колхозойнгоо хонин һүрэгтэ табяаб, нилээд ехэ хэмжээнэй нooһо хайшалааб, хонидойнгоо үүлтэр һайжаруулха талаар ехэхэн оролдолго гаргааб, хонишодой хоорондо дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөндэ жэл бүри оролсожо, түрүүшүүлэй зэргэдэ ябанаб.

Манай отара Хотогор гэжэ газарта байдаг. Бидэнэр мүнөө жэлдэ хонидтоо хүсэд хүрэхэ үбһэ тэжээл, дал хоройень аяар халуун намар байхада бэлэдхэһэн байнабди. Хүйтэн болохын урда хонидойнгоо хүсые һайжаруулхын түлөө эдеэлсэ һайнтай газарта адууһан, соломын үзүүртэ ябуулжа, унаһан колосуудые түүлгэһэн байнабди. Хонидnай минеральна тэжээлээр дутадаггүй. Юуб гэхэдэ, манай Борғойн уужам тала хужараар элбэг, үбһэ ногоониинь шэмэтэй юм.

Энэ жэлдэ 100 эхэ хонин бүриһөө 110 хурьга абажа түлжүүлхэ, хонин бүриһөө 2 килограмм нooһо хайшалха гэһэн социалистическэ уялга манай отарын коллектив абаһан байгаа һаа, харууһалжа байһан 400 толгой хонидһоо 447 толгой хурьга абажа түлжүүлээд, колхозойнгоо хонин һүрэгтэ ниилүүлээ, хонин бүриһөө 2 килограмм үлүүтэй нooһо хайшалаа.

Хонин һүрэгөө саашадань олошоруулха, нooһо хайшалалгые дээшэлүүлхэ гэжэ парти, правительствын шухала зорилго табяад байхада энэ жэлдэ манай туйлаһан амжалта үшөөл бага байна гэжэ мэдэрнэбди. Тиихэдэ, Читын областьтой республикынгаа мүрысөөд байхада, бидэнэр хонишод саашадаа улам эршэмтэйгээр ажаллаха болонобди. Хүдөө ажахын түрүүшүүлэй республиканска зүблөөндэ хабаадагшадай баталан абаһан социалистическэ уялгатай танилсаад, манай отарын коллектив ерэхэ жэлдэ улам эршэмтэйгээр ажаллаха гэжэ шиидэбэ. Манай отарада хамта 1057 толгой, тэрэ тоодо 500 толгой эхэ хонид ондо орожо байна. Бидэнэр энэ жэлдэ арга боломжонуудаа тооложо үзөөд, 500 эхэ хонидһоо 550 хурьга абажа түлжүүлхэ, нэгэ хониндоо дунда жэшээгээр 3 килограммһаа доошо бэшэ нooһо хайшалха, нэгэшье хони хоролтодо оруулхагүй гэһэн социалистическэ уялга абаабди.

Абаһан уялгаяа дүүргэхын түлөө бидэнэр эршэмтэйгээр ажаллажа байнабди. Бүхы хонидоо ороондо оруулжа дүүргээбди. Гол түлэб март, апрель һаранuудта хонидnай хурьгалха юм. Хурьгадай байра бэлэн болгогдонхой.

Манай отарын коллектив абаһан уялгаяа дүүргэхэнь лабтай.

Цырен Эрдынеева, Зэдын аймагай Борғойн сомоной Сталинай нэрэмжэтэ колхозой № 2 отарые даагша.

Гүрэндэ һү, мяха ехээр үгэдэг болохомнай

А. ЗАЙЦЕВ, Яруунын мяханай совхозой директор

Мүнөө манай совхоз гол түлэб ха үгэдэг эбэртэ бодо мал үсхэрилдэг. Манай совхозой коллекв орондоо мяха ехээр үгэдэг бохын түлөө ехэхэн тэмсэл ябуул. Нютагай үүлтэрэй бага бэетэй эдые томо үүлтэрэй племенной хада оруулжа, һүрэгөө нилээд йжаруулаабди. Малые һайнаар зүбөөр эдеэлүүлхэ, харууһалха эгтэ гол анхарал хандуулагдана. рэнэй ашаар малаймнай тоо лгой жэлһээ жэлдэ олошорно, аг шэмэ үгэлгэнь дээшэлнэ. Хэр 1946 ондо 1200 толгой эбэртэ до малтай байгаа һаа, мүнөө 0 малтай болообди. Тугалнууд һаратай болотороо түсэбэй ёһоор р бүхэндэ амидынгаа шэгнүүрые граммаар нэмээжэ байха байһаа, энэ жэлдэ 820—830 грамм ээжэ байгаа. Малай үүлтэр нид һайжараа. 8 һаратай тугалудые эхэһээнь һалгаахада 280— килограмм амидын шэгнүүртэй дарг. Мүнөө олонхи үнеэдэй амиг шэгнүүр 650—700 килограмм оно.

Тэжээлэй һайн база байгуулаадөө малай тоо толгойе амжалнгаар олошоруулжа ба ашаг нэ үгэлгыень дээшэлүүлжэ бай аргагүй юм. Бидэнэр малдаа эд хүрэхэ үбһэ тэжээл хуряажа хын тулада бүхы арга боломнуудаа хэрэглэнэбди. Урдань бшалан дээрэһээ абадаг үбһэй малдаа хаанашье хүрэдэггүй Харин мүнөө энэ дутагдалые дхаха нэгэ һайн арга олдоо. дэнэр жэл бүри ногоо муугаар дадаг сабшалан болон бэлшээриингээ газарнууд дээрэ олон жэлэй ногоонуудые, жэшээлхэдэ, үндэһэлиг бэшэ хяаг таридаг болообди. Дүй дүршэл дээрэһээ харахада, Яруунын аймагай эрхэ байдалда үндэһэлиг бэшэ хяаг таряад, яһала һайнаар ургуулжа болохо байна. Энэ хяаг хадаа ган гасуурта, хүйтэндэ ехэ тэсэмгэй ургамал юм. Энэ жэлдэ манай совхоз 155 гектар дээрэ тэрэниие таряад, гектар бүриһөө дунда зэргээр 10 центнер шахуу үбһэ, хамта дээрэнь 500 центнер үрэһэ, 1800 центнер соломо хуряажа абаа. Энэ хяагай соломо шанарайнгаа талаар үбһэнһөө заашье дутадаггүй.

Гэхэ зуура, манай коллектив ногоо тарижа ургуулха талаар һаял түрүүшын алхам хэжэ байна гэжэ тэмдэглэхэ хэрэгтэй. Саашадаа үндэһэлиг бэшэ хяаг тарилгын агротехникые дээшэлүүлжэ, үндэр ургасын түлөө шанга тэмсэл ябуулхабди. Мүнөө нютагайнгаа эрхэ байдалда дадаһан өөһэдын үрэһэтэй болообди. Үрэһэ хүрэнгэ сэбэрлэжэ, хадагалжа байхын тулада түсхай нэгэ сарай энэ жэлдэ барихамнай. Малай ашаг шэмэ дээшэлүүлхын тула тэдэндэ шэмэтэ тэжээл ехээр үгэжэ байха хэрэгтэй. Энэ жэлдэ силос болон корнеплодуудые нёдондонойхидо орходоо нэгэ хахад дахин ехээр бэлдээбди. Зелёнко тарилгые жэлһээ жэлдэ үргэдхэнэбди. Хэрбээ 4—5 жэлэй саада тээ 150 гектар талмай дээрэ зелёнко таридаг байһан һаа, энэ жэлдэ 1500 гектар таряабди. Манай эндэ ногоо муутай газарнууд элдүүрилэгдэжэ, зелёнко таригдана. Энэ жэлдэ зелёнко саг соонь тарижа ба хуряажа абаһанай ашаар гектарһаа дунда зэргээр 30,5 центнер ургаса хуряагдаа.

Гүрэнэй таряа тушааха түсэбөө дүүргэһэнэйнгээ ба үрһэ хүрэнгэ хааһанайнгаа һүүлдэ, малдаа эдюулхын тулада 13 мянган центнер фуражна фонд байгуулаабди. Мүнөө малай тэжээлэй балансда шэмэтэ болон концентрированнэ тэжээл 80—85 процент эзэлнэ.

Ерэхэ жэлдэ бидэнэр партиин Центральна Комитедэй сентябрьска Пленумэй тогтоол соо тэмдэглэгдэһэнэй ёһоор үнеэн бүхэндөө 6 тонноһоо бага бэшэ силос дараха гэжэ шиидээбди. Энэнэй тулада силоснэ культурануудай тарилгын талмай нилээд үргэдхэгдэхэ байна.

Гэхэ зуура, манайда олохон ехэнүүд дутагдалнууд бии. Малажалһаа ашаг шэмэ абалга үшөөл хангалтагүй бага байһаар. Энэнэй гол шалтагаан юуб гэхэдэ, урдань манай совхоз мяханай шэглэлтэй байһан тула 1300 гаран үнеэдээ һаангүй, тугалдань хүхүүлдэг байгаа. Энэ ушарһаа жэл бүри 2.000.000 шахуу литр һүн абтангүй хосордог байна.

Энэ сагһаа хойшо мяханай совхозуудые мяха-һүнэй шэглэлтэй болгохо гэжэ шиидхэһэн КПСС-эй ЦК-гэй сентябрьска Пленумэй тогтоолые ехэл зүбтэй дээрэ тоолонобди. 1954 ондо манай совхоз ашаг шэмэ ехээр үгэдэг үүлтэрэй 350 үнеэдые һаажа, тус бүриһөөнь 2800 литрһээ доошо бэшэ һү һааха зорилготой. Тиин эдэ үнеэдһээ хамтадаа 980.000 литр һүн һаагдаха жэшээтэй. Тэрээнһээ гадна, бидэнэр, батсаахада, 800 шахуу хүгшэн үнеэдые һаалга эмхидхэжэ, тус бүриһөөнь дунда зэргээр 1300 литр һү һаахаар хараалнабди.

Бидэнэр эмхидхэлэй хэдэ хэдэн дутагдалнуудай ушарбашье, гансахан октябрь һара соо 28.000 литр һү һаажа, гүрэндөө тушаагаабди. Тиигээд ноябрь, декабрь һаранuудта 100.000 литрһээ дээшэ һү һаажа тушааха һанаатайбди. Мүнөө манай совхоздо үнеэдые һаалга түрүүшынхеэ эмхидхэгдэжэ байбашье, малшаднай түргөөр дүршэжэ, үнеэднай һү үгэлгэеэ эрид дээшэлүүлжэ байна.

1955 ондо бидэнэр һайжаруулагдаһан үүлтэрэй 600 үнеэдые һаажа, тус бүриһөөнь 3000 литрһээ дээшэ һү һааха зорилготойбди.

Малажал амжалтатайгаар хүгжөөхэ хэрэгтэ тэдэниие дулаан, һарүүл, сэбэр, уужам байрануудаар хангаха гээшэ ехэхэн удхашанартай. Һүүлэй 2—3 жэл соо энэ талаар манай совхоздо зарим тэды хүдэлмэри хэгдээ. Үнеэдэй типовой 6 байра, хонидой 5 байра, тахяагай 3 байра баригдаа. Гэбэшье, малай типовой байранууд холо дутуу. Бүхы малнуудаа типовой байрануудаар хангахын тулада тэжээл буйлуулдаг ба үнеэдэй тугалладаг таһагуудтай 30 байрануудые бариха ёһотойбди. Тэрэнһээ гадна, тэжээл буйлуулжа ба үгэжэ, уһалжа байдаг машинануудтай тугалнуудай түсхай байрануудые бариха саг болоо.

Олохон фермэнүүд дээрэ үнеэдые уһалха, эдеэлүүлхэ хүдэлмэринүүд механизацилагдаагүй, хартаабха, корнеплодууд болон бусад шэмэтэ тэжээлнүүдые хадагалха складууд дутамаг байна.

Тэжээлэй тогтууритай һайн база байгуулагдахада үнеэдэй ашаг шэмэ эрид дээшэлжэ, олзо доход ехээр абадаг болохобди. Энээнэй ашаар бидэнэр ойрын хэдэхэн жэл соо байрын гэрнүүдые барилгада, малажалай фермэнүүдтэ электрын гэрэл оруулгада гэжэ хараалагдаһан капитальна һомололгодо ехэхэн хэмжээнэй мүнгэн зөөри оруулха байнабди.

Мүнөө дээрээ малшадай культурно-ажаһуудалай улам ургажа байгаа эрилтэнүүдые хүсэдөөр үшөөл хангажа шаданагүйбди гэжэ хэлэхэ хэрэгтэй. Малажалай фермэнүүд дээрэмнай радио оруулагдаагүй, электрын саг үргэлжын гэрэл байдаггүй, кино үсөөнөөр харуулагдадаг гээшэ. Тэрээнһээ саана, олохон хүдэлмэришэд болон мэргэжэлтэд гэр байраар хүсэд хангагдаагүй. Малажалай хүдэлмэрилэгшэдтэ үшөө 100 гаран гэр хэрэгтэй. Тэрээнһээ гадна, кадрнуудаар, илангаяа хүдөө ажахын мэргэжэлтэдээр дутамагбди. Мүнөө манда 5 зоотехник, 2 веттехник, 3 агроном, 3 механик хэрэгтэй. Эдэ кадрнуудые хүсэлдүүлхэ хэрэгтэ туһалхын орондо, БМАССР-эй Хүдөө ажахын ба бэлэдхэлэй министерство совхозуудай трестын үгы байһанда найдаад, манда үлөөд байһан һүүлшымнай зоотехнигые һаяхан абажа ябашоо. Мэргэжэлтэдэй кадрнуудые бүридхэхэ хэрэгтэмнай туһалыт гэжэ республикын Хүдөө ажахын ба бэлэдхэлэй министерстводэ хэдэн удаа хандаһан байнабди. Теэд, мүнөө болотор манда ямаршье туһаламжа үзүүлэгдээгүй байһаар.

КПСС-эй ЦК-гэй сентябрьска Пленумэй түүхэтэ шиидхэбэринүүд манай совхозой коллективые эршэтэ ажалда зоригжуулаа. Манай совхозой коллектив парти, правительствын анхарал оролдолгын харюуда малай тоо толгой олошоруулха ба ашаг шэмыень дээшэлүүлхэ талаар ехэхэн уялгануудые абаба. Бидэнэр совхозоо олон һалбарита томохон ажахытай болгохо гэжэ шиидээбди. Энэ талаар түрүүшын алхамууд хэгдээ. Мүнөө эбэртэ бодо малһаа гадна, хони, шубуудые үсхэбэрилдэг болообди. Совхоздомнай дүтэхэн нуур байдаг тула галуу, нугаһа гэхэ мэтын уһанай шубуудые үсхэбэрилхэ арга боломжотойбди.

Тэжээлэй бата бэхи база байгуулха талаар совхозой хүдэлмэриие КПСС-эй Яруунын айком шэнжэлжэ үзөөд, манай дүй дүршэлые һайшаажа, аймагайнгаа колхозуудта дэлгэрүүлхэ гэжэ шиидээ. Манай совхозой коллектив ниитынгээ малда тэжээлэй һайн база байгуулха хэрэгтэнь хүршэ колхозуудтаа бүхы шадалаараа туһалжа байха юм. Тэрээнһээ гадна, үүлтэр һайнтай малнуудые худалдаагаарнь үгэлсэхэ байнабди.

Манай совхозой коллектив ойрын 2—3 жэл соо малажалай продуктнуудые үйлэдбэрилгэ эрид түргөөр хүгжөөжэ, орон доторoo эдеэ хоолой зүйлнүүдые элбэг дэлбэг болгохын ба хүнгэн промышленностиие түүхэй эдээр хангахын түлөө хүсэ шадалаа гамнангүй тэмсэхэ байһанаа мэдүүлнэ.

ЭБ НАЙРАМДАЛАЙ БҮХЭДЭЛХЭЙН СОВЕДЭЙ СЕССИ ДЭЭРЭ

ВЕНА, ноябриин 28. (ТАСС). Сарраф (Ливан) ноябриин 27-ной үдэшын заседани дээрэ түрүүшээр үгэ хэлэбэ. Тэрэ хадаа бусад оронуудай дотоодын хэрэгүүдтэ гадаадын хамаархалгада эсэргүү, харин газарнууд дээрэ сэрэгэй базануудые байгуулгада эсэргүү, мүнөө хэгдэжэ байгаа дайнуудые ба сэрэгэй пропаганда хорихын түлөө, атомна болон водородно бомбонуудые, мүн бактериологическа зэбсэг хорихын түлөө, энэ зэбсэг хэрэглэһэн бухы этэгээдүүдые сэрэгэй гэмтэд гэжэ соносхохын түлөө, эб найрамдал тээшэ арадуудай эрмэлзэдэг дура хүсэлтэй зохилдуулан, арсалдаата бүхы асуудалнуудые шиидхэхын түлөө һаналаа мэдүүлхыень Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй сессидэ дурадхаба.

Тэрэнэй һүүлээр, Сириин түлөөлэгшэ Аль Гафарида үгэ үгтэбэ. Американска, англиийска ба французска империалистнууд өөһэдынгөө агрессивнэ түсэб бэелүүлхын тула арабска оронуудые ашаглаха гэжэ оролдоно. Американска генералнууд ба адмиралнууд Сиридэ олон дахин ерэжэ байна. Һаяхан манай орондо американска эскадра ерээд ошобо. Эдэ бүхы ерэлгэнүүд Сиридэ ба бусад оронуудта хашалта хэхэ, США-тай сэрэгэй хэлсээнүүдые баталхыень тэдэнние баалаха зорилготой юм. Тиимэ хэлсээнүүд арабска оронуудые эзэмдэхэ ба сэрэгэй базануудые байгуулхын тула тэдэнэй территори ашаглаха арга боломжые Холбоото Штадуудта үгэхэ байгаа. Гэбэшье, арабска оронуудай арадууд эб найрамдал хүсэнэ. Тэдэнэр хэлсээнүүдые хэжэ, уласхоорондын арсалдаануудые шиидхэхэ эрилтэ табина. Бидэнэр атомна, водородно, ба хүнүүдые олоорнь хюдалгын бүхы буу зэбсэгүүдые хорихо тухай эрилтэ дэмжэнэбди гэжэ Аль Гафари мэдүүлбэ. ООН-до агууехэ хитад арадай түлөөлэгдэхые эринэбди.

Британска Гвианын арадай түлөөлэгшэ Рам Карран англиийска засагаархидай мүрдэн зобоолгын ябуулгануудые буруушааба.

Бразилиин түлөөлэгшэ Буксбаум Латинска Америкын оронуудта США-гэй политическэ ба экономическа хамаархалгын шангадаһание заабаба. Тэрэ хадаа США-гэй хамаархалгада эсэргүү Латинска Америкын оронуудай арадуудай тэмсэл тухай хэлэбэ.

Пуэрто-Рико хадаа уласхоорондын эрхын нормонуудые зүришэжэ Холбоото Штадуудай эзэмдэһэн орон мүн гэжэ Пуэрто-Рикын түлөөлэгшэ Эрнандес Валье хэлэбэ. Энэ ороной арад хүндэ бэрхэ условидо американска булимтарагшадта эсэргүү шэн зоригтойгоор тэмсэнэ.

Эрнандес хадаа Пуэрто-Рикые Холбоото Штадуудай өөрынгөө сэрэгэй база болгоһон баримта мүрдэхыень Нэгэдэмэл Нацануудай Организацие гуйха гэһэн дурадхалтайгаа сессидэ хабаадагшадта хандаба. Пуэрто-Рикын бүрин гүйсэд бээ даанхай байдал мэдэрхые эрихэ хэрэгтэй гэжэ тэрэ хэлэбэ.

Ноябриин 27-до Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй сессиин үдэшын заседани дээрэ Твал (Трансиордани), Харди (юристнүүд-демократуудай уласхоорондын ассоциаци), профессор Мирша (Инди) пастор Нимеллер (Баруун Германи) гэгшэд тэрэшэлэн үгэ хэлэбэ.

ВЕНА, ноябриин 28. (ТАСС). Мүнөөдэр Пьетро Ненниин түрүүлэлгэ доро Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй сессиин түгэсхэлэй заседани болобо.

Заседани дээрэ Египедэй түлөөлэгшэ Абдул Рахман Шаркави, Германиин рейхсканцлер байһан Иозеф Вирт, генерал-майор Сахиб Синг Сокхей (Инди), д'Астье де ла Вижери (Франци) гэгшэд үгэ хэлэбэ.

Культурын асуудалнуудые эрхилһэн комиссиин түрүүлэгшэ Эженни Коттон арадуудай хоорондо культурна холбоо үргэдхэхые уряалһан резолюциин проект уншаба. Сессидэ хабаадагшад энэ комиссиин дурадхаһан резолюцие нэгэн һаналаар баталан абаба.

Тэрэнэй һүүлээр дэлхэйн культурын агууехэ түлөөлэгшэдэй: англиийска уранзохёолшо Фильдингын наһа бараһаар 200 жэлэй ойе, А. П. Чеховэй наһа бараһаар 50 жэлэй ойе, чешскэ композитор Дворжакын наһа бараһаар 50 жэлэй ойе, Аристофанай түрэһөөр 2400 жэлэй ойе 1954 ондо һайндэрлэхэ тухай шиидхэбэри Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй бюрогой һайшаан дурадхалаар абтаба.

Трибуна дээрэ профессор Розенквист (Норвеги) гаража, хүнүүдые олоор хюдалгын буу зэбсэг хорихын түлөө тэмсэхэ гэһэн уряатайгаар бүхы дэлхэйн эрдэмтэдтэ хандаһан сессидэ хабаадагша эрдэмтэдэй хандалгые уншаба.

Сессидэ хабаадагшад эб найрамдалай уласхоорондын шангуудые олгохо жюриин шэнэ гэшүүдэй спис огые уранзохёолшо Жоржи Амаду гэгшын дурадхалаар нэгэн һаналаар баталба.

Удаа тээнь, Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй генеральна секретарь Жан Лаффит Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй хэдэ хэдэн шэнэ гэшүүдые ба Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй бюрогой шэнэ гэшүүдые һунгаха гэжэ дурадхана. Сесси дурадхагдаһан кандидатурануудые нэгэн һаналаар баталба.

Сессидэ хабаадагшад бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдалай түлөө тэмсэл шангадхахыень дэлхэйн арадуудые уряалһан «Ниитэ резолюцие», «Уласхоорондын түгшүүрил хүнгэдхэхые хүсэдэг организацинуудта ба ажал-ябуулагшадта Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй послание» ехэ дэбжэлтэтэйгээр баталан абаа.

Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй орлогшо-түрүүлэгшэ Пьетро Ненни сессидэ хабаадагшадта хандан, түгэсхэлэй үгэ хэлэбэ. 59 оронуудые түлөөлһэн 314 делегадууд сессиин хүдэлмэридэ хабаадаа гэжэ тэрэ мэдээсэбэ. Европодо, Азида, Хойто ба Латинска Америкэдэ, Африкада ба Австралида хамаатай элдэб янзын проблемэнүүд зүбшэн хэлсэгдээ. Эдэ проблемэнүүдые зүбшэн хэлсэлгэ хадаа эб найрамдал тогтоохо гэһэн бүгэдэниитын эрилтэдэ хүргэбэ. Мүнөө бүхы юумэ олониитын хүсэнһөө ба ушар ёһо мэдэлгэһөө, эб найрамдалай түлөө хүдэлөөе үргэдхэлгэһөө дулдыдаха байна гэжэ Ненни мэдүүлбэ.

Суглараашадай нэрьемэ, удаан замхашагүй альга ташалган доро, Пьетро Ненни Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй сессие дүүрээ гэжэ соносхобо.

Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй ниитэ резолюци

Хэлсээ хэхые уряалжа, Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй Будапештскэ сессиин баталан абаһан хандалга халуунаар һайшаагдаа, тон үргэнөөр дэмжэгдээ. Бүгэдэдэ таарамжатай хэлсээнүүдые хэжэ, уласхоорондын зүрилдөөнүүдые шиидхэлгын идей энэ кампаниин ашаар үдэр бүри улам үргэн боложо, өөрынгөө үрэ дүн үгэжэ байна.

Корейдэ дай зогсооһон ябадал эб найрамдалай хэрэгэй илалта болоо.

Германи тухай хэлэхэ болоо һаа, агууехэ гүрэнүүдэй хоорондо нотонуудые һүүлшын андалдан абалсалга агууехэ дүрбэн гүрэнэй конференцие һаяар зарлажа болохо гэжэ харуулна.

Индо-Хитад тухай хэлэхэ болоо һаа, дай зогсоохо ба эбэй ёһоор шиидхэхэ гэһэн идей Францида, мүн Вьетнамда улам үргэн олониитэдэ түрэжэ байна.

Гэбэшье, уласхоорондын түгшүүрилые зөөлэрүүлгэдэ эсэргүүсэдэг хүсэнүүд хүйтэн дай үргэлжэлүүлхэ зорилготой ябуулгануудые нюун далдалгын тулада «хэлсээн» гэжэ үгые хэрэглэнэ. Хөөрэлдэжэ байһан нүгөө хүнэз хэгдэжэ дүүрэһэн юумэнэй үмэнэ табиха гэээшэ—хэлсээ хэхэ гэһэн эрмэлзэлгые харуулнагүй; хэлсээ эбдэхэ арга олохые оролдохо гэээшэ— хэлсээ хэхэ дуратай байһание харуулнагүй.

Азидашье, мүн Европодошье зарим районуудай ойлгон байдал ба зарим зүрилдөөнүүд эб найрамдалай хэрэгтэ онсо аюул тохёолдуулна.

Корейдэхи хэлсээнүүд аюулда ороод байна. Азиин интересүүдтэ гол түлэб хамаатай политическэ конференциин составһаа нейтральна оронуудые, түсгаарлабал, Индиие гаргаха гэһэн эрмэлзэлгэ хэлсээнүүдые таһалдуулжа болохо юм. Арадууд Корейдэ дайнай дахин болохые тохёолдуулхагүй байна.

Европын аюулгүй байдалай интересүүд хадаа германска проблемэ түргэнөөр шиидхэхые эринэ. Имагтал дүрбэн гүрэнэй хоорондо — США-гэй, СССР-эй, Англиин ба Францины хоорондо хэлсээ хэхэ аргаар лэ тэрэние шиидхэжэ болохо байна. Энэ хэлсээ туйлаха зам дээрэхи гансахан һаад хадаа германска милитаризмые һэргээхэ, нүгөө талада шэглүүлэгдэһэн сэрэгэй коалицида Германиие хабаадуулха гэһэн талануудай нэгэнэйнь эрмэлзэлгэ болоно.

Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Совет «европейскэ арми» тухай договорнуудые ратификацилгада, ямаршье формоор германска милитаризмые һэргээлгэдэ һаад ушаруулха гэжэ Европын арадуудые уряална. Германска асуудал тушаа дүрбэн гүрэнэй хоорондохи хэлсээнэй — амгалан сэрэдүй сагай перспективые немецкэ арадта хангаха ба Германиин агрессивнэ хүсэнүүд һэргээгдэхэгүй гэжэ Европын бүхы арадуудые найдуулха хэлсээнэй зам энээгээр нээгдэхэ байгаа.

Франциин болон Вьетнамай хоорондо дайн 7 жэл үргэлжэлжэ байна. Дайлалдагша талануудай хоорондо хэгдэһэн сэхэ хэлсээнүүд лэ энэ дайнда эсэс табижа шадаха юм. Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Совет энэ талаар Вьетнамай Демократическа Республикын делегациин оруулһан ба Хитадай Арадай Республикын делегациин дэмжэһэн дурадхалые һайшаана. Французска делегациин зүгһөө зохистой харюу абаһан энэ дурадхал хадаа шиидхэлгын үндэһэ боложо шадаха юм.

Гадаадын хамаархалга, гадаадын сэрэгэй эзэмдэлгэ, харин газар дээрэ сэрэгэй базануудые барилга хадаа арадуудай бээ даанхай байдалда, эб найрамдалай хэрэгтэ нэгэн доро аюул болоно гэжэ Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Совет сагүргэлжэ баталан хэлэбэ.

Тиимэ политикын дэлгэрэлгэ Дүтын ба Дунда Востогой оронуудта, Латинска Америкэдэ, Африкада харагдана. «Европейскэ хамгаалгын нэгэдэл» байгуулха һэдэлгын хэгдэжэ ба Испанида американска атомна базануудай байгуулагдажа байгаа Европодо, гадаадын эзэмдэлгын хэгдэжэ, Японие шэнээр зэбсэглэлгын шангадажа, Пакистанда сэрэгэй базануудые байгуулха гэжэ США-гэй шангаар оролдожо байгаа Азида энэ политика илангаяа ехээр харагдана. Энэ һүүлшын һэдэлгэ хадаа бүмбэрсэг дэлхэйн үшөө нэгэ районе олон зуун миллион хүнүүдэй дунда сэрэгэй шунахай хүсэл бодол тарааха аюултай юм.

Яаралтайгаар зэбсэгжэлгын улам ехээр үргалта ба хүнүүдые олоорнь хюдаха буу зэбсэгүүдые үйлэдбэрилгэ угаа ехэ гарза хохидол ушаруулна, бүхы дэлхэйдэ бузар аюул тохёолдуулна.

Стокгольмско уряада хүнүүдэй гар табюулха кампаниин үедэ, мүн Варшавска конгресс шиидхэбэри соогоо, Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Совет энэ проблемэдэ бүхы дэлхэйн анхарал хандуулһан юм. Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Совет эдэ асуудалнуудаар хэлсээе ООН үшөө туйлаагүй гэжэ халаглана, тиин атомна болон бактериологическа зэбсэг заабол хорихо, бодото хиналта тогтоожо бүхы түхэлэй буу зэбсэгүүдые ехээр хороохо зорилгоор саашадаа оролдожо үргэлжэлхые хүсэнэ.

Эсэстээ, бүхы проблемэнүүдээр тус тустань хэлсээ хэжэ эхилхэ шухала болоо һаа, Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Совет хадаа агууехэ табан гүрэнэй конференци уласхоорондын түгшүүрилые зөөлэрүүлхэ эгээн эршэмтэй зэбсэг байһан хэбээрээ үлэнэ гэжэ хододоо тоолоһон юм, тооложо байна гэжэ һануулна.

Тус конференцидэ хабаадаһан ямаршье хүнэй үүсхэлээр, тэрэ хадаа уласхоорондын түгшүүрилэй шалтагаануудай нэгэн гэжэ харагдаһан ямаршье проблемые зүбшэн хэлсэжэ ба бүгэдэдэ таарамжатай ниитэ хэлсээнүүдые туйлажа шадаха байна.

Уласхоорондын хэрэгүүдые шиидхэхэ талаар уласхоорондын түлөөлгэтэ газарнуудта Хитадай Арадай Республикын эзэлхэ хуулита һуурие мэдэрхэсэ эрид шангаар арсалта хадаа агууехэ табан гүрэнэй конференци зарлалгада һаад болоно.

Дэлхэйн олониитэ бүхы гүрэнүүдэй интересүүдтэ зүришэһэн энэ арсалтые улам шангаар буруушаана.

Нэгэдэмэл Нацануудай Организациин Устав бата бэхи эб найрамдал тогтоохо арга олгоһон зэмсэгые арадуудай мэдэлдэ үгэнэ. Арадууд тус Устав сахиха ябадал туйлаха ёһотой. Устав эбдэлгэ болбол бүхы дэлхэйе ехэ бэрхэшээлэй урда табиба. Уставые нариин зүбөөр дүүргэлгэ өөрынгөө аюулгүй ба бээ даанхай байдал хангаха экономическа ресурснуудые, ажана байдал ба культурые хүгжөөхэ зорилгоор нацануудай бодото хании харилсаа тогтоохо арга боломжо бии болгохо ябадалдань арадуудта туһалха байна.

Хүйтэн дайнай ба яаралтайгаар зэбсэгжэлгын уршагаар хүнүүдтэ хүшэр хүндэ гасалан зоболон ушаруулдаг үгырэн хооһоролто, айн һүрдэлгэ арадуудай тэмсэлээр зайлуулагдажа болохо юм, зайлуулагдаха ёһотой юм. Эб найрамдалай хуби заяа эсэсэй дүндэ энэ тэмсэлһээ дулдыдаха юм.

Зургаан ороной гадаадын хэрэгүүдэй министрнүүдэй конференци Гаагада дүүрэбэ

ПАРИЖ, ноябриин 28. (ТАСС). Франс Пресс агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор, баруун европейскэ зургаан ороной (Франциин, Баруун Германиин, Италиин, Бельгиин, Голландиин ба Люксембургын) гадаадын хэрэгүүдэй министрнүүдэй зүблөөн Гаагада боложо, мүнөөдэр дүүрэбэ. Римдэ болоһон экспертнүүдэй зүблөөнэй хүдэлмэри тухай элидхэл конференци дээрэ шагнагдаба. «Бага Европа» гэжэ нэрээр мэдээжэ болоһон «политическэ нэгэдэлэй» проект тэндэ зүбшэн хэлсэгдэһэн байгаа. Римскэ зүблөөн гол түлэб шухала бэшэ асуудалнуудые зүбшэн хэлсэһэн байгаа, тиихэдэ «нэгэдүүлгын» түсэбүүдтэй холбоотой нилээд шухала проблемэнүүд Гаагадахи зүблөөнэй болохо хүрэтэр хойшолуулагдаһан байгаа.

Гэбэшье, Гаагадахи зүблөөн экспертнүүдэй зарим дурадхалнуудые баталалгаар хизаарлаба. «Нэгэдэлгэдэ» хабаадагшадай хоорондо гараһан арсалдаата асуудалнууд, проблемэнүүд шиидхэгдээгүй. Парижда байратайгаар шэнээр байгуулагдаха саг үргэлжын комитет тэдэ арсалдаануудые хаража үзэхэ юм. Тус конференцие 1954 оной мартын 30-да дахин зарлаха гэжэ тэрэшэлэн шиидхэгдээ.

Римдэхи зүблөөндэл адляар, гаагска зүблөөн дээрэ. Баруун Германиин түлөөлэгшэд ерээдүйн «европейскэ правительствода» «үргэн эрхэ түлөөлэлгэ» үгэхые дурадхаба. Энээнтэй дашарамдуулан, французска ба итальянска түлөөлэгшэд элдэб услови табиба.

«Зургаан ороной правительствонууд политическэ органууд тушаа («Европейскэ политическэ нэгэдэлэй»), мүн «политическэ нэгэдэлэй» эрхэ түлөөлэлгын хэмжээн тухай хоорондоо хэлсээ туйлажа шадаагүй» гэжэ «Либерасьон» газетэ тэмдэглэнэ. Тэдэнэр «европейскэ конституциин» проект тухай хэлсээ туйлажа шадаагүй. Эдэ бүхы түсэбүүдһээ гансахан Германиие зэбсэглэхэ тухай сэрэгэй договор үлэбэ.

Вьетнамай национальна нэгэдэмэл фронтын комитедэй мэдүүлгэ

ПАРИЖ, ноябриин 27. (ТАСС). Вьетнамай национальна нэгэдэмэл фронтын комитет Франциин эб найрамдалай Национальна соведтэ бэшэг эльгээгээ гэжэ «Юманите» газетэ мэдээсэнэ. Индо-Хитадта дай зогсоохын түлөө французска арадай тэмсэлые тус бэшэг соогоо комитет амаршална. Хо Ши Минэй правительствотай хэлсээ хэхэ ябадал Индо-Хитадтахи зүрилдөөе шиидхэхэ гансахан арга мүн гэжэ мэдүүлнэ.

Бирмэдэ Никсонэй ерэлгые буруушаана

ПАРИЖ, ноябриин 27. (ТАСС). Рангунһаа Франс Пресс агентствын корреспондентын эльгээһэн мэдээсэлһээ харахада, Бирмэдэ ерээд байгаа США-гэй вице-президент Никсон үсэгэлдэр Пегу городто (Рангунһаа 40 миль зайтай газарта) Шви-Хмоудоу гэжэ сүмэдэ ороһон байна. Тэрэнэй сүмэһөө гарахадань, бүлэг демонстрантнууд «Дай үүдхэгшэ!» «Гэртээ тонило!», «Уолл-Стридэй зарса», «Никсон, гэдэргээ буса!» гэһэн бэшэгтэй плакатануудые барижа, тэрэние үгтаба.

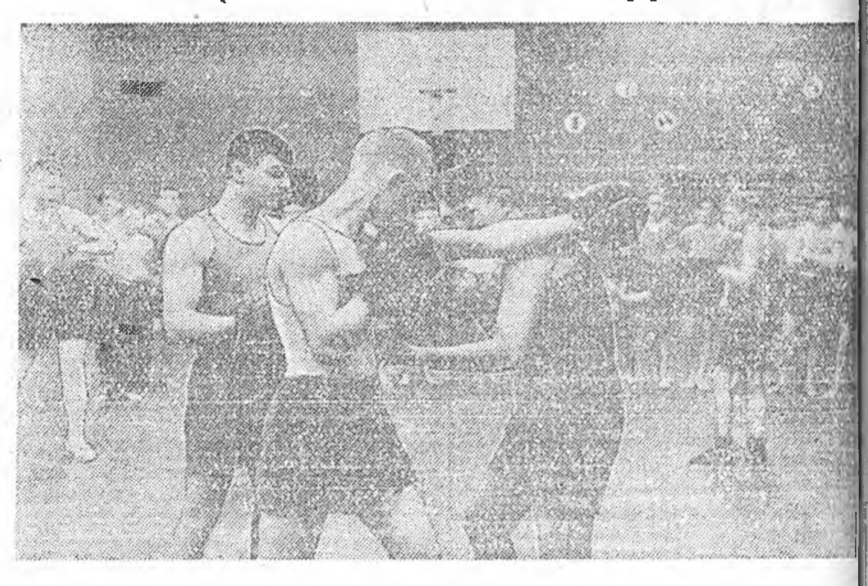
Кенидэ англиийска колонизаторнууд террор хэнэ

КАИР, ноябриин 27. (ТАСС). Найробиһаа абтаһан мэдээсэлые баримталан, «Аль-Ахрам» газетэ иигэжэ бэшэнэ: Кенидэ англиийска агаарай-сэрэгэй хүсэнүүд хадаа национально-сүлөөрэлгын отрядуудай суглараа гэжэ тухайлагдаһан районуудые саг үргэлжэ бомбодожо эхилээ.

Кениин африканска хүн зониие агаарһаа угы хэхэ «операци» тодорхой шатануудтай байна. Англиийска бомбардировщигуудай нэгэ бүлэг хүн зониие ой модондо намнажа оруулхын тула ой модые тойрон байһан газарнуудые бомбодоно. Ой модон соо орожо нюугдаһан хүн зониие нүгөө бүлэг самолёдууд бомбодохо ёһотой юм.

СПОРТИВНА ЗАЛНУУДААР

Мэргэжэлээ дээшэлүүлхэ

Парти, правительство физическэ культура ба спортые хүгжөөхэ, ажалшадай бэеын элүүрые һайжаруулха хэрэгтэ угаа ехэ анхарал хандуулна. Советскэ хүчүүд спортдо хабаадаха бүхы аргатай гээшэ.

Улан-Удын Ленинэй орденто паровозо-вагонно заводой Культурын ордоной байшан соо һайнаар түхеэрэгдэһэн спортивна зал бии. Эндэ 5 секци хүдэлмэрилнэ. Тэдэнэй тоодо: волейбол, баскетбол, хүндэ атлетикэ, гимнастика, бокс оролсоно.

—Бидэ ноябриин 1-һээ хойшо намар-үбэлэй шэнэ түсэбэй ёһоор занятияа захалһан байнабди. Мүнөө занятияа үнгэргэхэдэмнай манда хэрэгтэй спортивна хэрэгсэлнүүд гүйсэд бии. Манай хүдэлмэридэ заводой комсомолой комитет (секретариинь нүхэр Бирюков), заводой һайндуранай спортивна обществын түрүүлэгшэ нүхэр А. Лубков хододоо туһаламжа үзүүлдэг. Заводой цех бүхэндэ спортивна коллективүүд бии болгогдонхой. Тэдэнэй дунда инструментальна ба кузнечнэ цехын коллективүүд илангаяа һайнаар хүдэлмэрилнэ. Мүнөө спортсменүүд өөһэдынгөө спортивна мэргэжэлые дээшэлүүлжэ байна. Жэшээлхэдэ, спортсменүүд— Березкина, Лугашева, Ананьева, Колмачев, Ефтеев, Ажеев, Завязкин, Шпетальный, Нестерук болон бусад туд бүри фазрядаа дээшэлүүлбэ. Кружогуудые һайн бэлэдхэлтэй разряднигууд хүтэлбэрилнэ,—гэжэ ПВЗ-гэй һайндуранай «Локомотив» обществын ахалагша тренер нүхэр Л. Б... Бобров хөөрэнэ.

Ноябриин 29-нэй үдэр волей... лоор «Байкал», «Урожай», «Ди... мо», «Локомотив» обществын 3 к... мандануудай уулзалга болоо. Т... мүрысөөндэ «Локомотивай» эрэгт... шүүлэй ба эмэгтэйшүүлэй коман... нууд илаһан байна.

«Локомотив» обществын спор... сменүүд декабрьда ба 1954 он... январьда һайндуранай «Искра»... «Трудовые резервы», «Спартак»... «Байкал», «Урожай». «Колхозни... «Пищевик», транспортын «Локо... тив» командануудтай олон янзы... спортоор мүрысэхэ гэжэ хараал...

Заводой цех бүхэндэ спортив... темэнүүдээр Культурын ордон... физкультурын инструкторнууд ... хэд Петелина, Дмитриева гэгш... лекци уншадаг, хөөрэлдөө үнгэр... дэг байха юм.

Мүнөө энэ зал соо үдэшэ бүх... спортдо дуратай залуушуул оло... роо сугларна.

Улан-Удын Ленинэй орде... ПВЗ-гэй Культурын ордоной ф... культурна зал соо ПВЗ-гэй «Ло... мотив» гэжэ һайндуранай сп... тивна обществын секцинүүдэй ... пяти үнтэргэгдэдэг юм.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: боксын секц... заняти боложо байна. Боксын т... нер А. Хараев (баруун гарһаа) ... ровозо-механическа 1-дэхи це... слесарь В. Боковто (дунда... боксоор тулалдаха тухай зааб... үгэжэ байна. Тус заабарие ра... кузовной цехын слесарь-автома... Г. Соколов (зүүн гарһаа) хара... байна.

А. Мантаевай фото

Спортсменүүд олошорно

Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ гүрэнэй педагогическа институдай физкультурна организацида 7 секци хүдэлмэрилнэ. Секцинүүдые спортсменүүд-разряднигууд хүтэлбэрилнэ. Мүнөө гимнастическа, баскетбольно, волейбольно, санын, конькигай, шатарай, штанг үргэлгын секцинүүдтэ нёдондо жэлэйхидэ орходоо хоёр дахин шахуу олон студентнэр ябадаг болоо.

Спортивна зал соо элдэб янз... спортивна хэрэгсэлнүүд бии. Һ... хан 30 паар сана, хэдэн паар ко... кинуудые, бэшэшье хэрэгсэлнүү... худалдажа абаба. Мүнөө инсти... дайнгаа газаа 75 квадратна ме... талмайтай каток байгуулжа бай... Декабриин 1 болотор каток бэ... болгогдохоор хараалагдана.

Р. Жигжитов

Советскэ спортсменүүдэй уулын-санын базанууд

Советскэ уулын-санашад үбэлэйнгөө спортивна сезон эхилжэ байна. Энэ жэлдэ тэдэнэр элдэб олон янзын спортивна мүрысөө хэхэ юм.

Уулын-санын спортоор гүрэнэй тренер Ю. Преображенский ТАСС-эй корреспонденттэй хөөрэлдэхэдөө иигэжэ мэдээсэбэ:

—Манай спортсменүүд мүнөө уулын-санын спортоор һайн олон базатай болобо. Бакурианида (Грузи) уулын-санын спортоор хоёр трамплин түхеэрэгдээ. Нэгэниинь дүшэ метр, нүгөөдэнь 70 метр ута зайтай газарта табигдаһан байна. Бэрхэшээлнүүдые дабажа, үндэр хадаһаа бууха харгы түхеэрэгдэбэ, мүн спортсменүүдэй байрлаха гэрнүүд баригдаа. Санашадай хада өөдэ гараха канатна харгы татагданхай.

Мэргэжэл ехэтэй уулын-санашадай уулаһаа хүрдаар буулгын ба уулаһаа слаломно харгыгаар һолжоролгын мүрысөөнүүд һүүлэй жэлнүүдтэ Заилийска Ала-Таугай ууланuудта үнгэргэгдэнэ. Энэ жэлдэ спортсменүүд уула өөдэ ... лэ канатна харгыгаар үгсэн га... ха юм.

Кировск городто ойрохон ... даг Хибинскэ уулада уулын-сан... спорт ябуулхада ехэ таатай ба... Слалом-алас хойто зүгэй энэ го... дой залуушуулай эгээн ехэ ду... тай спортын нэгэниинь мүн. ... ровскдэ олон мастернууд-сла... мистнууд бии болоо. Тэдэнэ... дунда— СССР-эй чемпион Б. К... нецов, спортын мастернууд ... Шарков, Н. Громов, А. Скопа... бусад бии.

Һүүлшын үедэ санаар һүрэл... трамплинууд олоор баригдана. М... най орон доторхи эгээн томо тра... плинуудай нэгэниинь Молотов ... родто түхеэрэгдээ. Тэрээнһээ ... гаран метр холо һүрэжэ бол... юм. Москва, Киров, Свердловск ... бусад городуудта трамплинууд ... хеэрэгдээ.

Редакторай орло...
Д. Л. ЛОБСАНО...

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора—23, заместителя редактора—7-85, отв. секретаря—3-22, партийной жизни, сельского хозяйства—10-17, пропаганды и переводов—6-84, культуры и быта, промышленности —4-52, мест. информации и писем—11.05. Для междугородных переговоров—16.

Н—00691. Типография отдела издательств и полиграфической промышленности Министерства культуры БМАССР.